

PTUJČAN

Izjemno odkritje ptujske arheologije

Pod površino skriti zakladi na Panorami so ključ do zgodovine
rimskega mesta

Božično
novoletni
sejem in
prireditve

Ptujska pravljica

December je čas čarobnosti, pravljčnih bitij, ki obišejejo, razveselijo in obdarujejo otroke in odrasle. Je čas lepih želja, novega upanja in načrtov za prihodnost. Je čas, ko se srečamo s sorodniki, prijatelji in znanci, jim stisnemo roko in zaželimo vse lepo v novem letu. Da bi obogatili ta čas in polepšali praznične dni vsem Ptujčanom in Ptujčankam ter obiskovalcem, smo pripravili pestro decembrsko dogajanje na Mestnem trgu in mestni tržnici.

Mestni trg,
torek, 1. december 2015, ob 17.00

SKUPAJ PRIŽGIMO PRAZNIČNE LUČI V MESTU

Uvodna prireditev v veseli december na Ptuj s prižigom prazničnih luči v mestu in ponudbo pravljčnega čaja Vrta Ptuj v ličnih lesenih hišicah.

- 17.00 Uvodni pozdrav
- 17.10 Nastop otroških pevskih zborov ptujskih osnovnih šol
- 17.30 Prihod Tete Zime s spremstvom
- 17.40 Nagovor župana in slavnostni prižig prazničnih luči v mestu

Mestna tržnica (ogrevan šotor),
31. december 2015 od 20.00

SILVESTROVANJE NA PTUJU

Tradicionalno silvestrovanje ob zaključku božično novoletnega sejma na Ptuj z zabavno-glasbenim programom in novoletno poslanico Mirana Senčarja, župana Mestne občine Ptuj.

Organizator: Mestna občina Ptuj

Mestni trg,
17., 18., 21., 22., 23., 28., 29. in 30. december 2015,
od 17.00 do 18.30

PTUJSKA PRAVLJICA

Kulturno-zabavna prireditve s ponudbo domače in umetne obrti ter darilnega programa v ličnih sejmskih hišicah in na stojnicah, predstavitev dobrotelčnih in invalidskih organizacij, gostinska ponudba, nastopi osnovnih šol, glasbenih šol, Vrta Ptuj in kulturno-umetniških skupin s širšega ptujskega območja. Program bo popestril prihod Dedka Mraza, Tete Zime in njenega navihanega spremstva.

Organizatorji in soorganizatorji prireditev:

Mestna občina Ptuj, Javne službe Ptuj, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna enota Ptuj, Društvo prijateljev mladine Ptuj, Center interesnih dejavnosti Ptuj, Turistično društvo Ptuj, ZRS Bistra Ptuj - RDO, Vrtec Ptuj, ptujске osnovne šole, Glasbena šola Karol Pahor Ptuj, kulturno-umetniška društva ter drugi javni zavodi in organizacije.

MESTNA OBČINA PTUJ

I FEEL
SLOVENIA

Ptuj
Jeruzalem Ormož
Haloze
Slovenske gorice

Na Panorami je speča lepotica

Že kakšno stoletje je znano, da se je rimska kolonija Petoviona raztezala tudi na zahodnem delu griča, ki mu danes pravimo Panorama, nedavno pa so nas arheologi presenetili s spoznanjem, da je poseljen dobršen del tega velikega terasastega in travniškega območja. Neverjetno natančne geofizikalne raziskave, s katerimi strokovnjaki »vidijo« kakšne tri metre pod zemljo, so razkrile pravo mrežo cest, ulic, trgov in številne zidane ostaline manjšega in večjega obsega, ki razburjajo našo domišljijo in spodbujajo predstave o mogočnosti nekdanje Petovione. Na ulicah in trgih si predstavljamo mestni vrvež, medtem ko tempeljske ostaline kažejo na središče duhovnega spokoja. Že zavedanje, da je pod zemeljsko površino podoba velikega mesta, morda celo del njegovega središča, je vznemirljivo spoznanje. Prav zato smo na pragu velikega projekta, ki bo celotno območje spremenil v tako imenovani arheološki park. Njegovo vsebinsko zasnovo je župan MOP Miran Senčar zaupal heterogeni skupni strokovnjakov. Želimo si, da bo urejen po meri meščanov in da bo Panorama shajališče, kjer se bomo z užitkom sprehodili po tlorisu antičnega mesta, tu in tam tudi vstopili v njegovo nedrje, radovedno uporabljali sodobno tehnologijo, ki nam bo predstavljala nekdanjo Petoviono v sliki in besedi, počivali na klopcih, uživali v razgledih na vse strani neba, in

če še ne veste, Panorama je prostor doživetja mavričnega sončnega zahoda, morda je prav zato dobila današnje ime.

Čeprav bo urejanje celotne Panorame dolgotrajno in odvisno od pridobivanja denarnih sredstev, se veselimo vsakega uresničenega koraka. Določene dele bomo prepustili arheologom, da jih odkrijejo in predstavijo na mestu najdbe, kar obeta presenečenja, kajti že dosedanje ostaline, hranjene v depojih ptujskega muzeja, kažejo presežke. Mednje štejemo kamnite reliefno upodobljene dojilje, tako imenovane nutrice, posebnost, ki je v drugih delih rimskega imperija ne najdemo. Kot pričajo napisi, so v Petovioni častili stara keltska materinska božanstva še v antičnem času. Dojilje so praviloma upodobljene kot trojica žena z dojenčki v naročju. Svetišča, posvečena nutricam, so bila opremljena s kamnitimi reliefi, ki so jih običajno darovali moški za blagor svojih otrok in žena. Kako pozorno.

Ptujska Panorama je torej kraj častitljivega spomina, danes pa prostor, ki vabi, da se po njem sprehodimo ali tako ali drugače rekreiramo, igramo z otroki, se srečujemo z znanci in prijatelji, da z njimi poklepetamo, ter se prepustimo užitkom zgodovine in lepotam narave.

Dr. Darja Koter, profesorica na Univerzi v Ljubljani, koordinatorka Komisije za ureditev Panorame

str. 6

OSREDNJA TEMA

Izjemno odkritje ptujske arheologije

str. 16

STARO MESTNO JEDRO

Ptujska hiša notarja in arheologa Viktorja Skrabarja

str. 28

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Pestro dogajanje v veselem decembru

str. 8

INTERVJU

Dr. Horvat: Kaj vse se skriva pod Panoramo

str. 19

ZDRAVJE IN SOCIALA

Konzorcij urgetni center

Fotografija z naslovnice: Rimljana (Društvo Poetovio LXIX) pred Orfejevim spomenikom na Slovenskem trgu. Avtor: Boris Voglar

Izdajatelj: Mestna občina Ptuj. Naslov uredništva: Mestni trg 1, Ptuj. Odgovorna urednica: **Katja Gönc**, telefon: 748 29 20, e-pošta: katja.gonc@ptuj.si. Uredništvo: **mag. Darja Harb** (Lista župana dr. Štefana Čelana), **Mateja Lapuh** (Lista ZA Ptuj), **Jožef Lenart** (SDS), **mag. Sonja Purgaj** (SD), **Dejan Klasinc** (SMC), **Jožica Težak** (DeSUS), **Peter Pribožič** (NSI), **Slavko Kolar** (Mladi in upokojenci za delovna mesta), **Branko Brumen** (SLS), **dr. Vlasta Kokolj Voljč** (Neodvisna lista za razvoj MO Ptuj). Sodelavci: **Barbara Ferčič**, **Mateja Tomašič**, **Bronja Habjanič**, **Boris Voglar**, **Črtomir Rosič**. Uredništvo si pridržuje pravico krajsanja prispevkov in spremembe naslovov. Oblikovanje in priprava za tisk: **Vejica, Rado Škrjanec, s. p.**, tel.: 041 684 910. Tisk: **Evrografis**, Puhova ulica 18, 2000 Maribor, e-pošta: repro@grafis.si. Dostava: Pošta Slovenije. Oglaševanje: **Agencija LOTOS, d. o. o.**, **Marketinško-medijski center**, tel.: 02 741 71 20, gsm: 041 283 694, e-pošta: lotos.ptuj@siol.net. Na podlagi zakona o DDV sodi Ptujčan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 9,5 %. Naklada: 9150 izvodov. Ptujčan v elektronski obliki je dostopen na www.ptuj.si/ptujcan.

Mestna kronika

Mestna kronika je pregled dogodkov, ki so pomembno zaznamovali utrip Ptuja v minulem mesecu. V tej rubriki uredništvo izpostavlja jagodni izbor dogajanja v najstarejšem mestu.

MARTIN ZA NAMI, NOV LETNIK Z NAMI

Ptuj je z martinovanjem stopil v svež vinski letnik. Poskusili so ga tudi mnogi na Mestni tržnici, Slovenskem trgu, pri minoritskem samostanu in po drugih kotičkih mesta, ki je bilo 11. novembra zapisano vinski kapljici. Pester program Mestne občine Ptuj je v staro mestno jedro zvabil ljubitelje vinske kulture, ki so med drugim pozdravili 6. ptujsko vinsko kraljico Urško Repič. Ta bo v svojem dvoletnem mandatu promovirala Ptuj in ptujska vina.

PREDSEDNIŠKO ODLIKOVANJE ZA VODENJE KURENTOVANJA

Branko Brumen je iz rok predsednika RS Boruta Pahorja prejel odlikovanje – medaljo za zasluge. »Tradicionalno prirediteljev so med njegovim vodenjem dopolnili s številnimi novimi programskimi vsebinami, ki so postale uspešna stalnica te največje slovenske etnološko-karnevalske prireditve. Hkrati se je kurentovanje pod njegovim vodstvom razvilo v enega osrednjih etnoloških karnevalov v Evropi.«

ŠEST DESETLETJ GASILSKE ZVEZE

Požari so skozi zgodovino zaznamovali Ptuj in okolico, zato ni naključje, da Mestni trg ščiti kip svetega Florijana, ki so ga meščani v zaščito pred ognjenimi zublji postavili leta 1745. Ptujski gasilci požrtvovalno priskočijo na pomoč tako takrat, ko gori, kot takrat, ko so na delu druge nesreče. V novembru praznujejo 60 let organiziranosti v zvezo, ki so jih proslavili s koncertom v Gimnaziji Ptuj. Iskrena hvala, da se vedno znova odzovete na naš »Na pomoč!«.

KDOR ČAKA, DOČAKA

In ura tiktaka. Mestno jedro je obogatil poklon Rotary kluba Ptuj, ki je ob svoji 20. obletnici ustanovitve razgrnil mestno uro na pročelju Mestnega gledališča Ptuj. Klub pomembno prispeva k filantropiji na Ptujskem in združuje priznane ljudi vseh poklicev.

ŽUPAN »MESTA KRALJIC« NA PTUJU

Uspešen obisk župana Veszprema, Porga Gyula, pri županu Mestne občine Ptuj Miranu Senčarju. To je bilo že njuno drugo srečanje, na katerem je župan svojemu madžarskemu kolegu predstavil organizatorje festivalov Arsana in Dnevi poezije in vina, Dom kulture Muzikafe, Mestno gledališče Ptuj pa tudi dominikanski samostan, muzejske zbirke in Ptujsko klet. Veszprem je postal partner pri prijavi na evropski razpis za Podonavje za projekt ureditve arheološkega parka Panorama.

Izjemno odkritje ptujske arheologije

Barbara Ferčič

Nedavne geofizikalne raziskave Panorame so veliko in izjemno odkritje. Ne samo da pričajo o velikosti Ptuja v rimskem času, temveč odstirajo tudi tloris središča Petovione s forumom, z najpomembnejšimi upravnimi stavbami, akropolo in drugimi infrastrukturnimi rešitvami, ki pričajo o pomembnosti rimskega mesta na ptujskih tleh. V strokovni javnosti je Ptuj dobro znan in brez dvoma pomembna točka za raziskave ne samo v slovenskem, temveč tudi v širšem evropskem in svetovnem merilu. Številna najdišča vse od Hajdine do Rogoznice, bogate najdbe in ne nazadnje pestra zgodovina arheoloških izkopavanj pri nas govorijo o Ptuj kot mestu, ki ima še veliko povedati današnjim in prihodnjim rodovom. Po izjemnih poglavjih bogate zgodovine ptujske arheologije se zdi, kot da se je zaključil prolog in se z geofizikalno sliko Panorame zdaj roman šele prav začenja.

Arheološki biseri Ptuja	str. 6
Perspektive	str. 7
Kaj vse se skriva pod Panoramo	str. 8–9
Koraki do arheološkega parka	str. 10

Arheološki biseri Ptuja

Barbara Ferčič

Kaj vse se skriva v depojih institucij, ki skrbijo za arheološko dediščino Ptuja? Ali prebivalci vemo, kako pomembna je bila Petoviona? O tem in o najzanimivejših biserih naše arheologije smo se pogovarjali z Marijo Lubšina Tušek z Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Izjemna najdba ob ptujski gimnaziji – grob hunskega bojovnika iz sredine 5. stoletja

Da je Ptuj arheološko bogato mesto, vemo vsi njegovi prebivalci. Vse od prazgodovinskih obdobij do izjemno bogate antike v času impozantnega rimskega imperija – vse to je nezamenljiva zgodovina Ptuja. Tudi pestra zgodovina arheologije na našem območju priča o tem, toda kaj vse se skriva pod površino, vendarle ni toliko znano širši javnosti. »V strokovnih krogih je Ptuj zelo znano in pomembno mesto, medtem ko širša javnost ve bolj malo o tem,« je povedala Marija Lubšina Tušek s Centra za preventivno arheologijo na Zavodu za varstvo kulturne dediščine. Velikokrat slišimo, da so v ptujskih depojih shranjene dragocenosti, zato nas je zanimalo, kateri so arheološki biseri. »Ptuj je v rimskem času obsegal območje od Zgornje Hajdine do Rogoznice. Bil je veliko provincialno mesto z vsemi pomembnimi upravnimi stavbami v središču, tj. na območju Panorame, Vičave in vzdolž obrežja reke Drave,« je povedala arheologinja. Petoviona je bila v primerjavi z drugimi antičnimi mesti posebna ravno zaradi urbane razporeditve, saj je bila oblikovana kot tipično panonsko naselje, razpotegnjeno ob glavni rimski cesti, ki je peljala od Celeje naprej do današnje Madžarske.

Čaščenje nutric

Kot so pokazale geofizikalne raziskave Panorame, je bilo središče Petovione prav na omenjenem območju, bogate najdbe – od ostankov grajenih objektov s pripadajočo infrastrukturo, zgodnjekrščanske cerkve, pokrite tržnice ob današnji Raičevi ulici, štukatur in barvnih ometov, keramike, stekla, nakita in

drugih najdb – pa so dokaz, da gre resnično za arheološko izjemno območje ne samo v Sloveniji, temveč tudi v srednji Evropi in v svetovnem merilu.

Posebnost je tudi kult nutric, ki so posebnost v rimskodobnem svetu. Čaščenje nutric ali dojlj izhaja iz tradicije, ki je že obstajala pri nas, najdene pa so bile samo pri nas na Ptujskem. »Podan je bil tudi predlog, da bi se plošča nutric pojavila kot simbol Panorame,« je še dejala Lubšina Tuškova in dodala: »Eno dojljo, ki sedi in v naročju drži otroka, pa so na Panorami našli tudi v obliki kipa. Petovionske dame so čuvale svoje oprsje, zato dojlje,« se je še pošalila.

Hunski vojščak pri gimnaziji

Lubšina Tuškova je izpostavila še eno zanimivo najdbo, ki je prav tako posebnost našega območja. Leta 2000 so pri izkopavanjih pri ptujski gimnaziji odkrili grob vojščaka, najverjetneje iz hunskega plemena iz sredine 5. stol. Grob je bil vkopan v apneno peč, moški, star okrog 25 let, pa je imel izrazito vzdolžno deformacijo lobanje, značilno za vzhodna stepska ljudstva. Ob skeletu so našli še bronasti uhan s pozlačenimi konci, dele pasne garniture, pušično ost in železni meč. »Gre za edinstveno najdbo v slovenskem prostoru,« ni skrivala navdušenja Lubšina Tuškova in še poudarila, da bi morali čim prej začeti razmišljati o stalni arheološki zbirki, ki bi tudi širši javnosti približala arheološko bogato zgodovino Ptuja.

Marija Lubšina Tušek,
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Dr. Branko Mušič,
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

PERSPEKTIVE

Neprecenljiva arheološka dediščina v nedrju Panoram

Arheološke najdbe z območja Panoram so znane že od zgodnjega 19. stoletja, predvsem najdbe rimskih grobov, drobno materialno gradivo in najdbe rimskih kamnitih spomenikov, ki so bili najdeni pri oranju površin ali različnih izkopih za vodovod, sajenju sadnega drevja itd.

Arheološki potencial Panoram se je začel oblikovati z arheološkimi izkopi: npr. leta 1911, ko so bili odkriti deli rimske stavbe z ogrevalnim sistemom in sklop svetiščnih prostorov; leta 1913, ko so bili odkopani deli stanovanjskih stavb in terme v sestavi luksuzne vile; leta 1937, ko so bili ugotovljeni smer glavne rimske ceste skozi Petovion ob vznožju Panoram, pozidava bogato opremljenih zasebnih rimskih stavb, ostanki ulice, kanalizacije in ostaline večje stavbe, ki je bila kasneje na osnovi epigrafskih virov opredeljena kot pokrita tržnica. Leta 1948 so bili pred dograditvijo vodnega črpališča odkopani sledovi obrtnih delavnic, poznorimski in starslovanski grobovi ter temelji poznorimske trdnjave iz zadnje četrtine 4. stoletja, ki je mogla nadzorovati prehod čez reko Dravo in varovati jedro poznorimske, morda obzidane Petovione na prostoru današnje Vičave, Muzejskega trga, grajskega griča in Panoram.

Pri vrezovanju teras v pobočja leta 1983 je bilo med drugim odkopanih več kot 50 poznorimskih grobov, ostaline temeljev, ki kažejo na grobnice šempetrskega tipa, del trase rimskega vodovoda in ugotovljena lokacija starokrščanskega objekta z deli kamnite opreme in talnih mozaikov iz prve polovice 5. stoletja. Tudi največje dvomljivce o neprecenljivi arheološki dediščini, ki jo hrani Panoram v svojem nedrju, pa morajo gotovo prepričati tudi geofizikalne raziskave, ki potekajo od leta 2007 naprej.

Neinvaziven način odkrivanja arhitekturnih ostalin Petovione

Arheološka geofizika se v Sloveniji že vrsto let uporablja na področju raziskovanja in varovanja arheološke kulturne dediščine, na Panorami na Ptuj pa je bila v omejenem obsegu prvič uporabljena v okviru projekta Interreg IIB leta 2007. Osnovni cilj te pilotne neinvazivne raziskave je bil potrditi prisotnost ostankov rimskega mesta. Ni bilo namreč povsem jasno, ali so se rimske arhitekturne ostaline ohranile vse do danes, in če že, v kakšnem obsegu in v kakšnem stanju. Zaradi intenzivne kmetijske rabe teh površin v preteklosti so obstajali dvomi oz. različna mnenja o stanju ohranjenosti rimskih stavb; nekatere izmed njih so bile sicer odkrite pri arheoloških izkopavanjih že v začetku 20. stoletja. Rezultati geofizikalne raziskave so jasno pokazali, da so antični zidovi na raziskanem delu Panoram še vedno dobro ohranjeni, ponekod tudi do višine 1,5 m in celo več.

Ti arheološko izpovedni rezultati so bili povod za nadaljevanje geofizikalnih raziskav na celotni površini Panoram, ki smo jih v sodelovanju z Mestno občino Ptuj uspešno zaključili v letu 2015. Te raziskave so bile usmerjene v pridobivanje natančnega tlorisa dela Petovione, ki je segal na Panoram. Rezultati so presegle vsa pričakovanja, ker se je izkazalo, da gre za pravilni raster dobro ohranjenih stavb različnih namembnosti z dvorišči, vzporednimi ulicami in kanalizacijskimi vodi pod njimi. Vse to kaže na skrbno načrtovano izgradnjo rimskega mestnega središča. Po tej raziskavi je povsem jasno, da gre na Panorami za izjemen arheološki potencial, ki ni le lokalnega pomena, temveč gre za arheološko dediščino, ki po pomenu presega tudi državne okvire.

Kaj vse se skriva pod Panoramo

Obsežne geofizikalne raziskave Panorame so odkrile bogate arheološke ostanke rimske Petovione. O tem, kaj vse so našli, smo se pogovarjali z dr. Jano Horvat z Inštituta za arheologijo na ZRC SAZU.

Barbara Ferčič

Ne samo strokovna, temveč tudi laična javnost je že nestrpno pričakovala rezultate obsežnih geofizikalnih meritev na Panorami, ki so se nedavno končale. Po prvih analizah so našli odlično ohranjene ostanke središča Petovione, ki je bilo doslej popolna neznanka. »Z geofizikalnimi raziskavami Panorame smo končno dobili vpogled v najpomembnejši del rimskega mesta,« je izpostavila velik pomen teh odkritij dr. Jana Horvat z Inštituta za arheologijo na ZRC SAZU.

Nedavno ste končali obsežno raziskavo Panorame. Za kakšno raziskavo gre in kaj vse ste našli pod površjem?

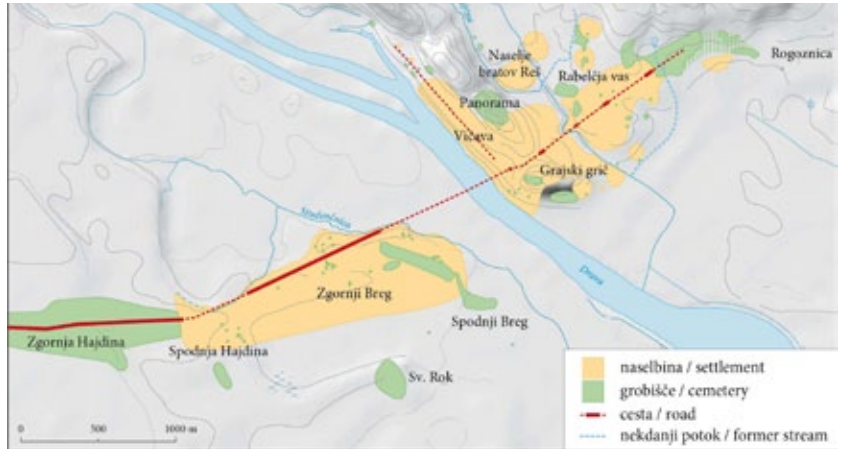
Dr. Branko Mušič z Oddelka za arheologijo FF v Ljubljani je že pred nekaj leti opravil poskusne geofizikalne meritve. Kljub globokim terasam, ki so jih vrezali pri ureditvi sadovnjaka, se je na naše presenečenje pokazalo, da so arheološke plasti zelo dobro ohranjene. Letos je raziskal celotno Panoramo z vrsto dopolnjujočih se geofizikalnih meritev, s katerimi lahko brez posegov v tla in uničevanja zemeljskih plasti ugotavljamo arheološke sledove, ki niso vidni na površini. Razkrilo se je, da se pod celotnim površjem Panorame skrivajo odlično ohranjeni ostanke rimskega mesta. Rezultati še niso dokončno analizirani in interpretirani, toda že zdaj imamo pred seboj skoraj pravi »načrt« središča Petovione. Videti je pravokotni ulični raster in velike pravokotne stavbe s številnimi prostori. V posameznih prostorih lahko razpoznamo kamnite in opečnate tlake, zunaj stavb pa celo vrsto obrtniških peči, morda tudi vo-

dovod in obzidje s stolpi. Onstran mestne pozidave se širi grobišče, od katerega se verjetno vidijo mesta zidanih grobnic.

V naslednjih mesecih nas čaka še veliko dela pri analizi rezultatov. Zanimata nas ohranjenost in globina arheoloških ostankov, radi bi razpoznali funkcije odkritih objektov in različne gradbene faze.

Kakšen pomen imajo te raziskave za današnji čas – za arheologijo in Ptuj kot mesto?

Panorama je zadnji veliki nepozidani del Petovione in tu je, kar je še posebej dragoceno, ležalo središče mesta, ki pa ga do zdaj nismo poznali. Na Ptujju je bilo v zadnjih 150 letih veliko izkopavanj, toda v zadnjih desetletjih so bila vsa usmerjena zgolj v reševanje arheoloških ostankov pred gradbenimi stroji. Razmeroma dobro poznamo Rabelčjo vas, kjer je ležalo obrobje rimskega mesta – obrtniška četrt, samo po drobcih so bili raziskani predeli na Bregu in Spodnji Hajdini, središče Petovione pa je ostalo skoraj popolna neznanka. Tako kot v vseh rimskih mestih je v središču gotovo stal forum z upravni-

mi stavbami, trgovinami in svetišči. Na osnovi novega vedenja bo mogoče tu postaviti kakovosten arheološki park. S tem bi lahko pridobili osrednjo točko za predstavitev bogate najstarejše preteklosti mesta, hkrati pa bi ga lahko povezali z drugimi arheološkimi spomeniki Ptuja, ki so zdaj razpršeni po mestu in skoraj nevidni.

S parkom na Panorami želimo povezati preteklost s sodobnostjo. Kulturni in arheološki spomeniki bodo po eni strani utrjevali identiteto Ptuja in Ptujčanov, hkrati pa bo Panorama lahko postala tudi območje oddiha, rekreacije in različnih kulturnih prireditiv. Poleg dviga splošne kakovosti bivanja v mestu pa bi se povečala še turistična privlačnost Ptuja.

Kakšen pomen sta imela Panorama in tudi Ptuj oz. Petoviona v antičnem Rimu?

Petoviona je bila eno od upravnih središč rimske province Panonije. Tu je bil sedež uprave t. i. ilirskega carinskega območja, ki je obsegalo osrednje Podonavje in velik del Balkana. Mesto je imelo močne gospodarske osnove, bilo je središče kulturnega in verskega življenja. V kritičnih obdobjih širjenja rimske države in tudi v času njenega zatona so se tukaj večkrat odigrali dogodki, ki so usodno vplivali na potek zgodovine. Pogled v antično dobo nam razkrije, da smo bili Evropejci nekoč že povezani v skupno državo, ki je uspešno preživela pet stoletij in katere dediščina je globoko vgrajena v našo civilizacijo. In mesto Petoviona je bilo eno od gradnikov te velike zgodbe.

Kakšni so sklepi zadnjih raziskav? Kaj predvidevate, da še skriva, in kakšni so načrti za prihodnost?

Pod Panoramo se skrivajo odgovori na različna temeljna vprašanja: kako je na-

stalo rimsko mesto, kako je delovala njegova uprava, kakšne so bile javne stavbe in bivališča, ali je bilo mesto v pozni rimski dobi utrjeno. Zanimajo nas torej nastanek, vrhunec in zaton Petovione. Z rezultati raziskav bomo lahko natančno in racionalno usmerili raziskovalno delo, kakovostno bomo lahko analizirali podatke in gradivo iz starejših raziskovanj.

Menite, da bi morala Panorama postati kulturni spomenik? Zakaj?

Panorama je po zgodovinskem pomenu, kakovosti in ohranjenosti arheoloških ostankov izjemno območje za Ptuj, za Slovenijo in tudi za celotno srednjo Evropo. Gre za dragoceno območje, s katerim je treba ravnati previdno in skrbno. V svojem bistvu že gre za kulturni spomenik, tudi če ta še ni uradno določen in razglašen.

Koraki do arheološkega parka

Rimska Poetovio je najpomembnejše rimskodobno mesto na Slovenskem – Rimske prebivalce tega mesta lahko brez oklevanja imenujejo za svoje prednike

Andrej Magdič, ZVKDS

Ogromno podatkov bogate zgodovine

Kljub ogromni količini strokovnih podatkov in drobnega gradiva iz arheoloških izkopavanj, ki je danes shranjeno v Pokrajinskem muzeju, mestu Ptuj vse do danes ni uspelo oblikovati večjega urejenega spomeniškega območja, kjer bi bilo mogoče v prostoru opazovati in se seznaniti z njegovo bogato zgodovino. Dosedanji posamični prikazi arheoloških ostalin, kot so ostanki obeh Mitrovih svetišč na Bregu in Spodnji Hajdini (pa čeprav evropskega slovesa) ali rimska opekarska peč v Rabelčji vasi, ne zmorejo ustvariti pravega vtisa o veličini Petovione. Za kaj takega je treba zagotoviti celovito ureditev večjega spomeniškega območja.

Prostori kolektivnega spomina

Urejena spomeniška območja so po-

membni prostori kolektivnega spomina, kjer se lahko ljudje poistovetijo s svojo skupno bogato zgodovino, ne glede na morebitne različne politične in družbene poglede ter izvor in etnično pripadnost. Življenje današnjih Ptujčank in Ptujčanov je vsakodnevno globoko povezano s prebivalci Petovione, saj si z njimi delijo skupni življenjski prostor. Rimske prebivalce tega mesta lahko brez oklevanja imenujejo za svoje prednike.

Cilj: park in arheologija v enem

Namen aktivnosti, ki zadnjih nekaj let potekajo na Panorami, je ustvariti pogoje za ureditev takšnega območja skupne identitete, večnamenskega arheološkega parka. Cilj je ustvariti urejeno parkovno okolje s predstavljenimi arheološkimi ostalinami, ki bo namenjeno tako prebivalcem Ptuja kot tudi turistom, ki želijo spoznati in uživati v ohranjenih spomeniških vrednotah največjega in najpomembnejšega rimskega mesta na

Slovenskem. Parkovne površine bodo z ureditvijo sprehajalnih poti in parkovne zasaditve oblikovane tako, da bodo ponazarjale ulice in stavbe rimskodobnega mesta, ki so pod nogami obiskovalca. Za prikaz življenja, ki je nekoč potekalo na tem mestu, bodo postavljene interaktivne informacijske table, vzpostavitev materialnega stika s preteklostjo pa bodo zagotovile razstavljen replike pomembnejših kamnitih spomenikov s tega prostora. Na nekaterih mestih bodo prikazane pomembnejše rimskodobne arhitekturne ostaline.

Celovita ureditev Ptuja

Širše gledano je projekt arheološkega parka na Panorami, poleg zagotovitve kakovostnega javnega prostora, zasnovan kot del celovite ureditve Ptuja v osrednjo kulturno-turistično destinacijo širše regije, katere vloga je dolgoročno doprinesiti k njenemu gospodarskemu razvoju.

»Potreben je širok politični konsenz«

Ustanavljanje javnega zavoda Zavod za turizem Ptuj v javno razpravo – Potrjeni novi člani svetov zavodov – Predstavljena Panorama

Katja Gönc

»Odlok o zavodu za turizem se bo sprejemal dvostopenjsko. Potreben je širok politični konsenz vseh v Mestnem svetu,« je v uvodu na 12. redni seji Mestnega sveta pojasnil župan Miran Senčar. »Posledice dveh propadlih projektov se kažejo še danes,« je še povedal. Dodatno vsebinsko usmeritev bodo podali odbori mestnega sveta, stroka in javnost.

Z vidika STO na Dunaju

K razpravi na seji je prispeval Jan Ciglenečki, predstavnik Slovenske turistične organizacije na Dunaju. »V zadnjih dvajsetih letih dela se je število obiskovalcev iz Avstrije za štirikrat povečalo,« je kot dosežek organiziranega pristopa k turizmu pojasnil Ciglenečki. Kot je pojasnil, je bilo v Sloveniji več pristopov, od povezovanja s podjetji, lokalne turistične organizacije in regionalne destinacije. Najboljši zgledi v organiziranosti turizma so v Ljubljani, Mariboru in Radovljici. Ključno za uspeh zavoda, pravi, »je treba izbrati prave ljudi«. Svetniki so osnutek podprli in ga podali v 30-dnevno javno razpravo.

Odpis dolgov

Svetniki so sklenili, da lahko javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja na podlagi Zakona o pogojih za izvedbo ukrepa odpusta dolgov odpišejo dolgo-ve, in sicer OŠ Mladika do največ 400 evrov in Vrtec Ptuj do največ 5000 evrov.

Prodaja nepremičnin

Mestni svetniki so razpravljali o gospodarjenju z nepremičninami Mestne občine Ptuj. Zavrnilo so prodajo parc. št. 487/38, k. o. 400 – Ptuj, parc. št. 487/38, k. o. 400 – Ptuj, potrdili prodajo parc. št. 705/6, k. o. 367 – Grajenščak, medtem ko so za stavbo Trstenjakova 9, Ptuj, odobrili prodajo po principu javne dražbe.

Imenovanja v svete zavodov

Mestni svet je imenoval nova člana v Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, in sicer Marjana Pšajda in Petra Mladena Mesariča. V Svet zavoda OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj so svetniki imenovali Uroša Vidoviča. Julija Tepeš in mag. Oton Mlakar sta postala predstavnika občine v Svetu zavoda Zdravstveni dom Ptuj, v Svetu zavoda Vrtec Ptuj pa

mag. Martin Mlakar, Metka Petek Uhan in Dejan Bračko. Svetniki so dali soglasje k imenovanju mag. Matjaža Neudauerja za direktorja Knjižnice Ivana Potrča Ptuj in pozitivno mnenje kandidatki Jožici Šemnički za direktorico Doma upokojencev Ptuj.

Ureditev arheološkega parka

Dr. Branko Mušič in dr. Andrej Magdič sta prisotne seznanila z rezultati geofizikalnih raziskav na Panorami in možnih rešitev na podlagi vzorov iz bližnje okolice in tujine. Urša Berlič, članica Komisije za ureditev Panorame, je pojasnila, da je ena od iztočnic za dolgoročno rešitev ureditev mestnega parka s prezentacijo arheološke dediščine.

Vabilo k javni razpravi

Glede na to, da je osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za turizem Ptuj v javni obravnavi, vabimo javnost, da morebitne pripombe in predloge posreduje pisno (do 24. decembra 2015) na naslov: javnerazprave@ptuj.si. Gradivo je objavljeno na spletni strani Mestne občine Ptuj pod 12. sejo Mestnega sveta. (www.ptuj.si)

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ NA PODROČJU KULTURNE DEJAVNOSTI

Na podlagi 23. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 5/12 in 9/15) Komisija za odlikovanja in priznanja Mestne občine Ptuj objavlja Razpis za podelitev priznanj Mestne občine Ptuj na področju kulturne dejavnosti. Predmet razpisa je podelitev pri-

znanja »velika oljenka« za izjemne zasluge na področju kulturne dejavnosti in podelitev priznanja »oljenka« za področje kulture. Razpis je objavljen v tokratni številki Uradnega vestnika Mestne občine Ptuj in na spletni strani mestne občine (www.ptuj.si).

URADNI VESTNIK V ELEKTRONSKI OBLIKI

Po vzoru drugih slovenskih občin je Mestni svet Mestne občine Ptuj odločil, da bo Uradni vestnik, ki je bil doslej priloga Ptujčana, izhajal v elektronski obliki. Vsaka številka je dostopna na spletni strani Mestne občine Ptuj na tej povezavi: http://www.ptuj.si/uradni_vestnik_mo_ptuj. Tisti, ki bi želeli Uradni vestnik prejemati v tiskani obliki, pa se lahko oglasite v sprejemni pisarni Mestne občine Ptuj.

Svetniške pobude in vprašanja

Objavljamo vprašanja in pobude, ki so jih mestni svetniki podali na 11. redni seji Mestnega sveta Mestne občine Ptuj. V celoti si lahko vprašanja, pobude in odgovore na njih preberete na spletni strani pod rubriko Pobude in vprašanja (www.ptuj.si/pobude_in_vprasanja). Tiskan izvod je na voljo tudi v sprejemni pisarni na Mestnem trgu 1

Nuška Gajšek (SD) je podala **vprašanje št. 64/11, vezano na vprašanje št. 55/10**: V skladu z 19. členom Poslovnika Mestnega sveta Mestne občine Ptuj, v zvezi z vprašanjem glede kataloga urbane opreme, prosi za dodatna pojasnila. Glede na to, da ni nobena skrivnost več, da ste za urbano opremo v letu 2015 že porabili okrog 23.000 evrov, vas sprašujem, s katere postavke se je zagotovil ta znesek. Nabava konkretno koliko in katerih kosov se načrtuje za znesek na postavki urbana oprema, ki je predviden v proračunu 2016? Glede na to, da se bodo sredstva za nabavo urbane opreme zagotavljala iz občinskega proračuna, vas pozivam, da nam v skladu s 17. členom poslovnika v seznanitev posredujete besedilo kataloga urbane opreme, četudi je ta še zgolj osnutek.

Nuška Gajšek (SD) je podala **pobudo št. 65/11 za ustanovitev sosveta za socialne zadeve**: Socialni demokrati Ptuj smo županu javno posredovali pobudo za ustanovitev sosveta za socialne zadeve, na katero do danes še ni odziva. Menimo, da odziva ni zato, ker je naša pobuda napačno razumljena in se naš predlog zmotno primerja z delom in vlogo ekonomsko-socialnega sveta ter se zaradi tega šteje kot nepotreben. Pojasniti pa velja, da v resnici omenjena organa po vsebini nista enaka in nimata veliko skupnega.

Gorazd Orešek (Lista ZA Ptuj) je podal **pobudo št. 66/11 za spremembo ure sklica sej Mestnega sveta Mestne občine Ptuj**. Predlaga, da se ura sklica sej Mestnega sveta Mestne občine Ptuj prestavi s praviloma določene 13.00 na vsaj 15.00. V Mestnem svetu so tudi svetnice in svetniki, ki so zaposleni v gospodarstvu in imajo težave z zagotavljanjem prisotnosti na posameznih odborih in sejah Mestnega sveta Mestne občine Ptuj, če se seje sklicujejo pred 15. uro.

Miša Pušenjak (SLS) je posredovala **vprašanje št. 67/11 v zvezi z reklamnim svetlobnim panojem na Puhovi ulici**.

Ali je postavljavec – lastnik za zadevni svetlobni reklamni pano pridobil ustrezna soglasja in dovoljenja:
– lastnika zemljišča (Mestna občina Ptuj),

– Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Ptuj,
– drugih pristojnih organov?

Ali sta postavitev in izrazita jakost svetlobe na panoju, posebej v nočnem času, v skladu s predpisi o postavljanju reklamnih panojev in svetlobnih teles ob prometnih cestah v mestih?

Miša Pušenjak (SLS) je posredovala **pobudo št. 68/11 za umik oz. umestitev reklamnega svetlobnega panoja na Puhovi ulici na primernejšo lokacijo**.

Dr. Štefan Čelan (Lista župana dr. Štefana Čelana) je posredoval **pobudo št. 69/11 za postavitev zaščitne ograje na Natašini poti**. Ker nam je problematika znana, saj smo jo v preteklosti reševali v okviru modernizacije železniške proge, je prav, da mestni svet podpre priloženo pobudo, ki so jo podpisale družine, stanujoče na tej ulici, in umesti načrtovano investicijo v proračunu za prihodnje leto.

Tanja M. Tonejc (Lista ZA Ptuj) je postavila vprašanje glede pobude, ki je bila posredovana s strani Svetniške skupine Lista župana dr. Štefana Čelana za postavitev zaščitne ograje na Natašini poti, in sicer, ali gre za enako pobudo, ki je občinski upravi že bila posredovana s strani ČS Ljudski vrt.

Miran Meško (SD) je pri točki 14. Predlog sklepa o brezplačni uporabi poslovnega prostora – Jadranska ulica 4 posredoval **vprašanje št. 70/11 o brezplačnem najemu poslovnih prostorov**. Ali se o tem vodi evidenca in kako se opredeljujejo stroški? Ali se ta strošek brezplačnega najema poslovnega prostora, ki ga neposredno v proračunu ne bo, zavede na postavkah, ki so namenjene dejavnosti, iz katerih ta društva prihajajo? Ali bo ta strošek za Art Stays prikazan tudi na postavki odhodkov na postavki kulture?

Liste in stranke sporočajo

N.Si Referendum in dnevni dogodki v senci beguncev

V NSi smo upali, da smo 25. marca 2012 opravili zadnji referendum o zakonski zvezi. Menimo, da je pri tako občutljivih temah treba še enkrat na referendum, kjer bomo glasovali proti sprejeti noveli zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Zaradi otrok je naš odgovor.

Vse preveč vladnih potez je v ozadju v času begunske krize. Poslanci NSi so kritični do vlade, ker želimo, da bi v državi vzpostavili red. S starimi elitami res težko pričakujemo premike na boljše blagostanje v državi.

Naj adventni čas in Miklavž prineseta več upanja v dnevih adventa, želimo Krščanski demokrati Nove Slovenije. Mestni odbor NSi Ptuj

Umik novele Zakona o varstvu okolja

Socialnim demokratom je uspelo s pozivom za umik novele Zakona o varstvu okolja, s katerim bi država Mestni občini Ptuj iz naslova koncesnin odvzela sredstva v višini 800.000 evrov! Državnozborska koalicija je na pobudo Socialnih demokratov ocenila, da je predlog spremembe Zakona o varstvu okolja v členu, ki se nanaša na koncesnine za rabo vode, neprimerna podlaga za nadaljnjo obravnavo.

Turizem potrebuje profesionalni pristop

Staro mestno jedro, zgodovinski spomeniki, reka Drava in Ptujsko jezero, kulturna dediščina, festivali in prireditve so neizkoriščen turistični potencial. Opažamo, da se je Ptuj izgubil v turistični krajini Slovenije, zato je treba ubrati profesionalni in učinkovit pristop k pospeševanju turizma na Ptuj. S partnerji programske koalicije podpiramo ustanovitev Zavoda za turizem Ptuj, ki bo Ptuj povrnil na turistični zemljevid Slovenije in Evrope. Sledimo uspešnim zgledom drugih slovenskih mest, se posvetujemo s stroko in dajemo prostor konstruktivni javni razpravi.

V MO SLS Ptuj upamo in verjamemo, da smo ob vsej humanitarnosti, solidarnosti in človekoljubnosti vendarle prepoznali, da je skrajni čas za zavedanje o varnostni dimenziji **begunske in migrantske krize**, zato vas pozivamo, da preden se soočimo z nezadovoljnimi in razočaranimi prebežniki na Ptuj, sledimo pozivu SLS: **Slovensko mejo, schengensko mejo Evropske unije, moramo odločno zavarovati in nadzorovati!** Podpiramo solidarnost do tistih, ki jih je v beg za preživetje prisilila vojna. Verjamemo, da je dolžnost Vlade RS zaščititi tiste, ki za zaščito zaprosijo v Sloveniji. Hkrati se zavedamo, da Vlada RS več ne sme pristajati na vlogo obstranskega statista v igri praktičnih interesov velikih evropskih in svetovnih držav ter na pleča svojih državljanov prenašati tujih bremen.

V oktobru smo v slovenskih medijih zasledili novico, da je bila Mestna občina Ptuj po evropskih sredstvih na občana in po deležu teh med vsemi občinskimi prihodki na vrhu med vsemi slovenskimi občinami. V obdobju 2007–2014 je na prebivalca prejela kar 821 evrov in edina med mestnimi občinami preseгла občinsko povprečje deleža evropskih sredstev v proračunu. Naša skupina si bo tudi nadalje prizadevala za učinkovito pridobivanje evropskih sredstev in njihovo porabo v interesu občanov naše občine. V teku je javna razprava o proračunu za leto 2016, ki je z vidika črpanja evropskih sredstev zelo skromno načrtovan. Ker si želimo večjo smelost pri načrtovanju porabe evropskih sredstev, vabimo občanke in občane naše občine, da nas pri teh prizadevanjih podprete tudi s svojimi predlogi in stališči. Ekipa z elanom Lista župana dr. Štefana Čelana

OBVESTILO O JAVNI DRAŽBI

Na spletni strani Mestne občine Ptuj je razpisana javna dražba za prodajo naslednjih nepremičnin Mestne občine Ptuj:

- parc. št. 860/1, v izmeri 715 m², k. o. 388 – Rogoznica. Izključna vrednost nepremičnine 28.600,00 EUR (brez DDV);
- poslovni prostor, posamezni del št. 12, v stavbi št. 74 (ID 400-74-12) v izmeri 109 m² na parc. št. 1112, k. o. 400 – Ptuj, Trstenjakova 9, Ptuj. Izključna vrednost znaša 44.500,00 EUR (brez davka na promet nepremičnin).

Javna dražba bo potekala v torek, 15. decembra 2015, v veliki sejni sobi (1. nadstropje) Mestne občine Ptuj, Mestni trg 1, 2250 Ptuj, s pričetkom:

- ob 10. uri za nepremičnino parc. št. 860/1, k. o. 388 – Rogoznica in
- ob 11. uri za nepremičnino ID 400-74-12.

Vse dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo na tel. št. 02 748 29 74, e-pošta nina.majcen@ptuj.si.

Postanite del etnografsko-karnevalske povorke

Eden najpomembnejših dogodkov v pustnem času se bliža – pred nami je 56. Kurentovanje, ki bo potekalo od 2. do 9. februarja 2016

Stanka Vauda Benčević

Dobrodošli, da skupaj ustvarimo magičnost prihoda pomladi! Naj se v tem letu, ko je pustno obdobje kratko, združijo etnografski liki in prosti program v eno celoto s skupno temo, polno raznolikosti. Vabimo skupine, ki bi si želele sodelovati v nedeljski pustni povorki s prostim programom na temo *Prebujanje pomladi*. Poskušajmo najti skupno pot, skupno temo, da bomo lahko ustvarili dogodek, na katerega bomo ponosni.

Prebujanje pomladi

Tokrat smo dogodku, osnovni nedeljski povorki, dali skupno temo Prebujanje pomladi. Iskali naj bi inspiracije v pomladi, v svoji kulturni dediščini, ljudski pesmi in besedi, jih interpretirali po svoje, posodabljali ter »do konca« vključili domišljijo in kreativnost. Pričakujemo, da bo predstavitev določene skupine s prostim programom zajemala ustrezen koncept – zgodbo, vizualno podobo, glasbeno spremljavo, tudi koreografijo oz. igro na prebujanje pomladi.

Iskreno povabilo

Prepričani smo, da ste polni idej in želje po njihovi izvedbi in predstavitvi na tem sprevodu, kjer so do-

brodošli humor, pustna norčavost in dobra energija, s katero bomo vsi skupaj pripomogli k boljši letini v naslednjem letu. Predloge bomo sprejemali do 21. decembra 2015. Vi pa imate dovolj časa, da realizirate svoj delček mozaika. Vaši predlogi naj vsebujejo tudi predvideno število sodelujočih, koncept in skico zamisli ter predvideno glasbeno spremljavo.

Bogate nagrade za skupine

Najbolj izvirne predloge in izvedbo bomo bogato nagradili. Pri ocenjevanju bomo upoštevali navezavo na skupno temo, izvirnost, izvedbo. Skupine naj bodo sestavljene iz najmanj 15 oseb. Seveda je dobrodošla tudi vsa druga motorizacija. Svetujemo vam, da se pri izvedbi karseda maksimalno potrudite, saj se boste predstavili širnemu svetu. Naj namignem, da je zraven omenjenega pomladnega vzdušja za naše kraje pomembna vinska trta, ki je po stari slovenski pripovedki Kurentova rastlina. Če bo ta prisotna tudi v vaši predstavitvi, bodo še dodatna presenečenja, ptujška vinska klet namreč praznuje 777 let delovanja.

Za vsa dodatna vprašanja smo vam na voljo na tel. 041 654 401.

Stanka Vauda Benčević je kostumografinja in vodja prostega dela nedeljske povorke.

Foto: Langerholic

Pustni obhod kurentov – živa mojstrovina

Z javno obravnavo korak bliže k razglasitvi za živo mojstrovino državnega pomena

Na Ptujskem gradu se je 27. oktobra 2015 zbralo več kot petdeset predstavnikov kurentov, stroke in posameznikov, ki so se udeležili druge javne obravnave osnutka odloka o razglasitvi obhoda kurentov za živo mojstrovino državnega pomena. Predstavitev odloka, s katerim se bodo tradicionalni obhodi kurentov zapisali najvišje na nacionalnem nivoju, je vodila mag. Adela Pukl, predstavnica Koordinatorja varstva žive kulturne dediščine. Podana sta bila dva predloga za spremembo odloka.

V utemeljitvi vpisa so na Ministrstvu za kulturo zapisali, da so obhodi kurentov v pustnem času »trdno zasidrani med ljudmi na ptujskem območju in so pomemben dejavnik regionalne istovetnosti in pripadnosti. Pustne skupine kurentov so že pred desetletji presegle lokalno raven in so poznane tako po Sloveniji kot tudi v tujini.« Spomnimo, kurenti (praviloma) na pustni torek v skupinah obišejo hiše in prinašajo srečo in zadovoljstvo. Tam, kjer niso dobrodošli, se eden izmed njih povalja po tleh, kar je slabo znamenje za družino v tistem letu. K.G.

Martinov sprejem v mestni hiši

Na tradicionalnem sprejemu pri županu Mestne občine Ptuj Miranu Senčarju so se zbrani poklonili vinu in vinski kulturi. Vsako leto se 11. novembra simbolno zaključi letni cikel dela v vinogradu in kleti. Delo vinogradnikov se začne v zimskih mesecih z rezjo trte, nadaljuje s skrbnim in zahtevnim delom v vinogradih vse do trgatve – o kateri pravijo, da je bila letos prav magična, saj nam je podarila sijoče in dišeče grozdje. Župan je pozdravil predstavnike Združenja slovenskega reda vitezov vina, predstavnike Evropskega reda vitezov vina, aktualne in nekdanje vinske kraljice, mestnega viničarja Andreja Reberniška, predsednika Združenja evropskih karnevalskih mest za Slovenijo Andreja Klasinca in podpredsednika evropskega FECC Branka Brumna, princa karnevala Rajka Jurgeca – Bertolda Draneškega s spremstvom in druge goste. K.G.

Ptujska hiša notarja in arheologa Viktorja Skrabarja

Kratka zgodovina hiše na Prešernovi ulici 25

Hišo na Prešernovi ulici 25 so si do konca 18. stoletja vse-skozi lastili mizarji. Nič presenetljivega, če vemo, da je bila na večino ptujskih hiš vezana določena realna obrtna pravica, kar je pomenilo, da so lahko bili njeni lastniki le obrtniki točno določene obrti. Leta 1911 je hišo odkupil notar in arheolog Viktor Skrabar.

Dr. Dejan Zdravec, Zgodovinski arhiv Ptuj

Od Lorrerja naprej

Najstarejši znani lastnik hiše je Krištof Lorrer, ki je leta 1695 postal ptujski meščan. V zakonu se mu je rodilo vsaj sedem otrok, a kaj, ko je matilda prišla po sinove, še preden so postali polnoletni. Ob smrti torej ni zapustil moških dedičev, zato je o novem lastniku mizarske delavnice odločala njegova vdova. Obrt bi bila lahko vodila sama, omogočila katero od dveh hčera z mizarjem ali pa bi sama stopila v nov zakon. Odločila se je za slednje in se poročila z Andrejem Prauchartom, ki mu je uspel precejšen vzpon na družbeni lestvici, saj je med drugim opravljal funkcijo mestnega svetnika. Ko mu je 1753 umrla žena, se je 60-letni vdovec poročil z Ano Marijo, ki je imela vsega 13 in pol let. Razlika v letih je napovedovala, da bo v mestu slej kot prej mlada vdova in da bo pot do pridobitve ene izmed štirih mizarskih delavnic vodila skozi poroko. In res, že nekaj mesecev po smrti mojstra Praucharta je za moža vzela mizarja Grueberja, nato pa po prezgodnji smrti slednjega še Puecherja. Tudi njega je preživela, a novega lastnika mizarske delavnice ni iskala v znovično, že četrto poroko, temveč se je odločila za prodajo.

Leta v lasti rodbine Fürst

Z letom 1821 je hiša za dlje časa pristala v lasti ptujске rodbine Fürst. Ernest Fürst se je rodil 1793 medičarju v štajerskem trgu Weiz. Na Ptuj ga je okoli 1811 najbrž zaneslo izpopolnjevanje v družinski obrti, zaposlil se je namreč pri medičarju Wibmerju. Podjetnemu Ernestu samo medičarstvo ni bilo dovolj. Ustano-

Notar in arheolog Viktor Skrabar s psom ob oknu na hodniku svoje hiše

vil je lastno podjetje za pridelavo in prodajo vina, ki je bilo v času, ko ga je vodil njegov vnuk Konrad, uspešno in znano po vsej habsburški monarhiji. Rodbina Fürst je imela na Ptujju več nepremičnin; Karolina Fürst omenjeno hišo do 1885.

Dom notarja in arheologa

Hišo je leta 1911 odkupil Viktor Skrabar; rojen leta 1877 na Ptujju, kjer je tudi obiskoval gimnazijo, po opravljeni maturi pa je v Gradcu študiral pravo ter poslušal arheološka in epigrafska predavanja. V arheološki stroki se je izpopolnjeval na potovanjih po Srednji Evropi, zlasti po Italiji. Skrabar je bil 1905 imenovan za korespondenta Centralne komisije za varstvo umetnostnih in zgodovinskih spomenikov na Dunaju. Med drugim je vodil zavarovalna izkopavanja na grajskem griču ter Spodnji in Zgornji Hajdini, poskrbel za selitev ptujskih mestnih zbirk v nekdanji dominikanski samostan, muzeju pa je podaril bogato knjižnico. Skoraj štirideset let je deloval v Muzejskem društvu Ptuj. V znanstvenem svetu je užival velik ugled in bil tesno povezan z vodilnimi arheologi. Umrl je leta 1938 v Ormožu, pokopan pa je na ptujskem mestnem pokopališču. Hišo je po njegovi smrti podedovala njegova vdova Marija Skrabar, posestnica v Ormožu. Tako kot mnoge druge hiše na Ptujju je tudi to leta 1945 doletela nacionalizacija.

»Na Ptuju ni lokacije, ki ne bi bila unikatna«

Ivan Žižek, kustos in vodja Arheološkega oddelka Pokrajinskega muzeja Ptuj - Ormož (PMPO)

Ksenija Mrgole

Odločitev, da v rubriko Ptujčan povabimo Ivana Žižka, kustosa in vodjo Arheološkega oddelka PMPO, kljub temu da ni Ptujčan, se je pokazala za več kot primerno. Toliko ljubezni do zgodovinskega bisera ob Dravi in ponosa, da je dobil priložnost živeti, delati in ustvarjati s Ptujem in za Ptuj, ne premore marsikateri »avtohtoni« Ptujčan.

»Biti arheolog na Ptuju ni lahko. Bogata kulturna dediščina mestu veliko daje, a mu hkrati nalaga veliko finančno breme.«

Žižek o svojem delu pripoveduje z žarom in ljubeznijo. Strokovno delo opravlja kot hobi. Poudari, da je to privilegij, in mlajšim generacijam svetuje, naj se odločajo za poklice, v katerih bodo lahko izrazili svoje poslanstvo. Njegova izbira poklicne poti ima dolgo zgodbo. Starši in vaški župnik so si želeli, da bi po zaključeni II. gimnaziji v Mariboru pot nadaljeval s študijem teologije. Sam je bil sicer trdno prepričan, da postane psiholog, a ga je k drugačni odločitvi napeljala dobra ura čakanja na informacije o študiju psihologije, ki jo je izkoristil in prisluhnil profesorjem oddelka za arheologijo. Študij arheologije je izbral instinktivno, kar zraven njegove razmišljujoče nravi nakazuje, da bi Žižek nedvomno bil tudi dober psiholog.

V sedemintridesetih letih službovanja v PMPO je vodil številne projekte arheoloških izkopavanj. Na izkopavanjih ob izgradnji obvoznice Ormož so odkrili bakrenodobno naselbino Hajndl, raziskovali so sedemdeset objektov iz železne dobe, odkrili peči za žganje gline in rimsko cesto. Vodil je tudi arheološka izkopavanja na avtocestnih projektih Brengova, Lormanjske njive, Črni les in arheološka izkopavanja ob OŠ Ljudski vrt, novogradnji OŠ dr. Ljudevita Pivka, rekonstrukciji Mestnega trga in na območju Rimske ploščadi.

Po tolikih letih kreativnega udejstvovanja Ptuja še

vedno ne pozna. A je ponosen, kadar lahko doda kamenček v mozaik k boljšemu poznavanju življenja naših prednikov. Žižek izpostavi, da na Ptuju ni lokacije, ki ne bi bila unikatna. Navdušujejo ga zlasti tiste arheološke najdbe, ki jih lahko postavi v družbeni kontekst. Torej takšne, ki odstirajo način življenja in dinamiko družbe. Zanj vsak na novoodkrit arheološki eksponat bogati družbo in državo ter pripomore k razumevanju identitete naroda.

Arheologi so varuhi državnega bogastva in izpovedne moči arheološkega gradiva, zato ga dejstvo, da so z obnovo dominikanskega samostana ptujski arheologi ostali brez primernih razstaviščnih prostorov za edinstvene zbirke, izjemno žalosti. Sicer podpira projekt arheološkega parka na območju Panorame, a meni, da Ptuj najprej potrebuje arheološki muzej, v katerem bi lahko razstavili zbirke, ki sedaj zakrite očem Ptujčanov in turistov čakajo v neuglednih depojih.

Čeprav je Žižkovo življenje v veliki meri posvečeno arheologiji, pa je zraven tega predan lovec in funkcionar v Lovski zvezi Slovenije, čebelar, lastnik posestva, ukvarja se z vzrejo koz in rac, nekoč pa je bil navdušen igralec odbojke. Ob teh dejavnostih se sprošča in v naravi pogosto razmišlja o sebi. Zazreti se vase je sicer težko, a nujno, meni Žižek, če želimo osebnostno rasti.

Dobrodelne soroptimistke

Humanitarno društvo Soroptimist Ptuj deluje že dobrih 14 let, oktobra letos pa je dobilo tudi novo predsednico, mag. Sonjo Purgaj. Kaj pripravljajo decembra?

Barbara Ferčič

Mag. Sonja Purgaj (levo) je prevzela vodenje soroptimistk od Marije Škovrlj (desno). Društvo je na Ptujju dobro prepoznano po svoji dobrodelni dejavnosti.

Prvo poslanstvo združenja poklicno uspešnih in družbeno aktivnih žensk je skrb za izboljšanje položaja žensk ter človekovih pravic nasploh, in prav to je njihova naloga ob številnih humanitarnih dejavnostih, ki jih organizirajo. Te je 25 članic ptujskega kluba pod vodstvom prejšnje predsednice Marije Škovrlj, od katere je oktobra letos mag. Sonja Purgaj prevzela ta položaj, pridno organiziralo tudi v preteklem letu. »Zavodu dr. Marijana Borštnarja v Dornavi smo sofinancirale stropno dvigalo za bazen in podarile tri računalniške komunikatorje za tiste varovance, ki ne morejo govoriti. Dvema nadarjenima študentkama smo podelile nagradni štipendiji, del zbranega denarja s prazničnih stojnic smo namenile invalidnim osebam, ki trenirajo ples na vozičkih, del pa projektu V objektivu lačnih oči,« je nova predsednica izpostavila nekaj aktivnosti. Pomagale so tudi starejšim socialno ogroženim ženskam, zarisovale varne šolske poti in se angažirale pri programu Dora za pregled dojke z mamografom v ptujski bolnišnici.

Decembrski dogodki

Letošnje leto je zelo zaznamovala begunska kriza, ki jo zelo čuti tudi Slovenija. Ptuske soroptimistke so ob tem v oktobru organizirale dobrodelno akci-

jo. »V akciji je več kot 20 oseb v manj kot 30 urah darovalo oblačila, obutev, odeje in kozmetiko. Zbrale smo tudi 504 evre in nabavile 800 kosov sladkih ploščic ter 270 paketkov za osebno higieno,« je povedala Purgajeva. Pred vrati so tudi božično-novoletni prazniki in 4. decembra pripravljajo ob 18. uri v Muzikafeju dobrodelno dražbo eko kreacij, ki so nastale v projektu Poretks, dan prej, 3. decembra, pa bodo imele stojnico s pecivom in okraski (in vse bodo naredile same!) v enem izmed trgovskih centrov. »Drugo stojnico bomo imele verjetno v središču mesta tik pred prazniki. Zbrane prispevke decembrskih akcij bomo namenile osebam, ki potrebujejo socialno pomoč,« je še povedala sogovornica o tem, komu namenjajo zbrana sredstva.

Načrti za 2016

»V letu 2016 bomo že tradicionalno organizirale dobrodelni koncert in pomagale pri postavitvi pitnika na Vinarskem trgu,« je še dejala Purgajeva in poudarila, da bi se rade še tesneje povezovale s preostalimi klubi soroptimistk tako v Sloveniji kot zunaj nje, po potrebi pa se bodo vključevale tudi v druge solidarnostne akcije.

Konzorcij za izgradnjo urgentnega centra Ptuj

Bronja Habjanič

V oktobru je bil na Ptujju ustanovljen tako imenovani konzorcij za izgradnjo urgentnega centra. Vanj so vključeni MO Ptuj, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj in Manager klub Ptuj. Konzorcij je nastal na pobudo Žana Horvata in njegovega somišljenika Slavka Podbrežnika.

Ptujska urgencia v nacionalnem programu

Po zagotovilih ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc je projekt gradnje ptujske urgence uvrščen v nacionalni razvojni program, proračunski denar v letih 2016 in 2017 pa zagotovljen. A država je zagotovila le del sredstev za izgradnjo, preostanek morajo zagotoviti lokalna skupnost, posamezniki in podjetja, ki se zavedajo pomena bolnišnice v okolju, na katerega gravitira okrog 110.000 prebivalcev Spodnjega Podravja.

Na novinarski konferenci (od leve proti desni): Andrej Levanič, direktor bolnišnice Jožeta Potrča Ptuj, župan Miran Senčar, Aleksandra Pivec, direktorica ZRS Bistra, in Slavko Podbrežnik

Dobrodelni bazar

Ena od prvih aktivnosti družabnega in humanitarnega značaja, kjer se bodo zbirala sredstva, bo dobrodelni vegetarijan-

ski bazar v decembru, v iniciativo pa je vabljen vsakdo, ki želi pomagati in se zaveda nujnosti pomena tovrstnega centra za lokalno okolje.

Razvoj otroških možganov in kaj ima vzgoja s tem

Na drugem srečanju v letošnjem programu Vrta za starše, ki poteka v organizaciji Vrta Ptuj, je tokrat predavala pediatriinja in doktorica nevropediatricije dr. Tina Bregant, predavateljica, raziskovalka ter avtorica mnogih strokovnih in poljudnih prispevkov.

Bronja Habjanič

Možgani dosežejo svojo optimalno, zrelo strukturo in delovanje šele v poznih dvajsetih letih

Bregantova je predstavila najnovejše izsledke nevroznčnosti in kognitivne znčnosti o razvoju otroških možganov in kaj ima vzgoja s tem. V predavanju se je sprehodila od novorojenčka do trma-

stega malčka, ki nato zraste v šolarja in najstnika, in se čudila možganom, ki so vedno pripravljene na nove izkušnje. Lepota možganov je prav v njihovi sposobnosti preoblikovanja. Možgani otroka niso pomanjšani, slabše delujoči možgani odraslega. Možgani rastejo neverjetno hitro. Med razvojem nastane kar 250.000 nevronov vsako minuto. Tako ima človek ob rojstvu že skoraj vse nevrone, ki

jih bodo njegovi možgani premogli v življenju. A razvoj, zlasti pa rast in zorenje možganov, se dogaja še nekaj let po rojstvu. Možgani dosežejo svojo optimalno, zrelo strukturo in delovanje šele v poznih dvajsetih letih. Njihov obstoj in delovanje nista statična. Možgani imajo izredno sposobnost stalnega preoblikovanja in prilagajanja na okoliščine. Povezave med možganskimi celicami delujejo po principu uporabi ali izgubi. Tisto, kar uporabljaš, tiste povezave se okrepijo. Zlasti pomembno pa je, da z možgani delamo različne stvari, ravno zaradi kompleksnosti povezav.

Ptujčani na študiju v tujini

Žan Tetičkovič

Pogovarjal se je: Marko Korošec

Kraj študija: New York, ZDA

Univerza: The New School for Jazz and Contemporary Music

Zakaj bobni?

Kljub temu da sem že v rani mladosti kazal veliko zanimanje za tolkala in da so bili bobni vedno prisotni v mojem življenju (tudi moj oče je včasih igral bobne), sem se z bobni povsem resno začel ukvarjati pri štirinajstih letih. Če sem čisto iskren, se trenutka, ki je prižgal ta ogenj v moji mladosti, ne spominjam, vem samo, da se je vse skupaj zgodilo dobesedno čez noč in da sem bil že takrat popolnoma prepričan, da sta igranje in kreativno ustvarjanje glasbe tisto, kar resnično ljubim, tisto, kar bo mojemu življenju dalo pravi smisel, in življenjska pot, ki me bo pripeljala do tega, da bom kot posameznik postal najboljši kar lahko. Dolžnost do ustvarjanja glasbe je še vedno nekaj, kar mi vedno znova daje smisel in inspirativno moč pri ustvarjanju.

Kako si pristal v New Yorku?

Pred povabilom legendarnega basista in predstavnika The New School for Jazz and Contemporary Music Reggieja Workmana, ki sem ga spoznal v Haagu (na delavnici IASJ, 2010), nisem niti sanjal o New Yorku. NYC je zibelka oziroma meka jazzja, a je zame to predstavljalo preprosto prevelik in skoraj nemogoč korak. Ko sem se končno zavedel, da bom tja res odšel na študij, sem to odločitev sprejel s prav toliko navdušenja kot strahospoštovanja. Danes živim tukaj že skoraj pet let in v veliko veselje mi je reči, da to mesto dojemam kot svoj drugi dom.

Še vedno pa lahko tvoje projekte slišimo tudi na Ptujju ...

29. januarja bom v kulturni dvorani Gimnazije Ptuj domačemu občinstvu premierno predstavil projekt Port of Life oziroma Pristanišče življenj. Glasbena pripoved, ki je nastajala več kot pet let, je moj največji in najpomembnejši umetniški izdelek do sedaj.

Z glasbeno izraznostjo projekt predstavlja unikatno osebno zgodbo oblikovanja nove osebnosti oziroma opisuje dolgotrjen psihološki proces akulturacije od fenomena odcepitve iz prvinske kulture preko šestih specifičnih psiholoških stanj (oziroma glasbenih stavkov) do asimilacije in stvaritve nove kulture. S stilskega vidika glasba nosi moj podpis in zraven elementov jazzovske improvizacije vsebuje tudi glasbene značilnosti različnih kultur sveta ter se prav tako dokaj močno spogleduje z obdobjema romantike in impresionizma v klasični glasbi.

Zasedbo sestavlja kar enajst izjemnih slovenskih in tujih glasbenikov: Marko Črnčec, Lenart Krečič, Myles Sloniker (ZDA), Jani Moder, Tomaž Gajšt in godalni kvartet Janus Atelier pod vodstvom Matije Krečiča.

Po nova znanja za življenje in delo

Foruma inovacij se je udeležilo 74 dijakov in študentov s Ptuja

Stanislava Vabšek, Iniciativa Start:up Slovenija

Biogranulat iz konoplje, 100-noga poštevanka, motor za E-kolo ali reciklirani okenski okvirji so le ene od inovacij, ki so na letošnjem Slovenskem forumu inovacij navdušile dijake in študente Šolskega centra Ptuj in Gimnazije Ptuj. Na ekskurziji, ki so se je udeležili na pobudo Iniciative Start:up Slovenija in podjetniškega inkubatorja Ptuj, ki ga vodi ZRS Bistra skupaj s konzorcijskimi partnerji, so spoznali, kakšna je pot od ideje do prodaje prvim kupcem.

Za Marjana Bezjaka, predavatelja na Višji strokovni šoli Šolskega centra Ptuj, udeležba na letošnjem, že desetem Slovenskem forumu inovacij (SFI) ni bila prva. »Če bo šlo vse po načrtih, tudi zadnja ne bo,« pove podjetni predavatelj, ki se je lani predstavil s panelom mikro vetrnih elektrarn, ki jih je možno namestiti kar na balkonu. Skupaj s Tomažem Mundo, študentom bionike, sta namreč člana ekipe, ki razvija inovacijo na področju vodnih športov, s katero se nameravajo prihodnje leto udeležiti SFI.

Nič manj navdušenja ni izkazala dijakinja četrtega letnika Ekonomske šole ŠC Ptuj Monika Zupanič, ki je na SFI ugotovila, da je bojazen pred predstavljanjem in uresničevanjem svojih poslovnih idej povsem odveč, lahko »te celo stane dobre poslovne priložnosti«. Izkušnje s podjetništvom si nabira v šolskih projektih, kot je denimo organiziranje borze, prek katere se kmetovalci povezujejo z delavci za sezonska opravila. Nataša Kostanjevec, profesorica na Gimnaziji Ptuj, se je SFI udeležila skupaj z 12 gimnazijci. Obisk takih dogodkov se ji zdi pomemben, ker dijaki v živo spoznajo, kako se različna znanja s področij strojništva, računalništva, biologije povezujejo pri razvoju novih produktov.

Da je ekskurzija uresničila pričakovanja udeležencev, menita tudi dr. Aleksandra Pivec, direktorica ZRS Bistra, in dr. Lidija Tušek. Po njenem mnenju so mladi, ki so se sprehajali in pogovarjali z razstavljalci, lahko dobili občutek, kakšna je povezava med znanjem, ki ga pridobivajo v šolah, idejo, s katerimi se mnogi od njih že poigravajo, in dejanskim izdelkom, za katerim stoji podjetje.

Na forumu inovacij sta predavatelj Marjan Bezjak in študent Tomaž Mundo našla odgovore, ki se nanašajo na določene izzive pri razvoju njihovega produkta. Vesta namreč, da so takšni dogodki idealni za odkrivanje novih znanj, potencialnih poslovnih partnerjev in investorjev.

Premiki v ptujskem velikanu

V preteklih mesecih je dokapitalizacija najbolj prepoznavnega ptujskega podjetja požela veliko medijske pozornosti. Kaj pa ta premik pomeni za starosto slovenskih mest in posledično delovna mesta občanov? Dr. Roman Glaser, predsednik uprave in generalni direktor Perutnine Ptuj, pojasnjuje, da »dokapitalizacija Perutnine Ptuj s strani SIJ, ki predstavlja največji kapitalski premik v slovenski živilskopredelovalni panogi, predstavlja tudi možnost novega razvojnega obdobja Perutnine Ptuj, tako v segmentu novih naložb kot posledično tudi zaposlitvenih možnosti.« K.G.

Desetletje rasti s knjigo na Ptuju

V okviru projekta ptujsko knjižnico letno obiše več kot tisoč mladih – vzgoja za branje leposlovja

Nasmejani in za branje motivirani dijaki ptujske gimnazije na obisku v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj v okviru projekta Rastem s knjigo.

Milena Doberšek

V Knjižnici Ivana Potrča Ptuj izvajamo številne dejavnosti, s katerimi poskušamo knjige približati mladim in jih spodbujati k branju kakovostne literature. Mednje sodi tudi nacionalni projekt Rastem s knjigo, ki ga že desetletje izvajamo splošne knjižnice po vsej Sloveniji in je namenjen mladim v najstniškem obdobju z željo, da bi brali in rasli s knjigami.

Vzgoja mladega bralca je izjemnega pomena in predstavlja neprecenljivo naložbo v prihodnost posameznika za vse življenje. Bralni zgledi in spodbude, ki jih otrok dobi doma, pomenijo trden temelj za otrokov razvoj. Ob domači vzgoji pa je izredno pomembna tudi bralna vzgoja mladih v vrtcih, šolah, knjižnicah in drugje.

Projekt Rastem s knjigo je bil prvič izveden v šolskem letu 2006/07 za sedmošolce, nato pa je bil leta 2010 razširjen in

je vključil tudi dijake prvih letnikov. Vsako leto se aktivnosti začnejo 8. septembra, ob mednarodnem dnevu pismenosti, in potekajo med šolskim letom. Njegov namen je spodbujanje dostopnosti do kakovostne in izvirne slovenske mladinske leposlovne literature, promocija vrhunskih domačih ustvarjalcev, bralna motivacija mladih in spodbujanje obiskovanja knjižnic.

Čeprav se je letošnje šolsko leto šele dobro začelo, je izvajanje projekta že v polnem teku. V septembru in oktobru so ptujsko knjižnico obiskali sedmošolci iz šestih osnovnih šol in dijaki ptujske gimnazije ter Biotehniške in Strojne šole. Do konca šolskega leta pričakujemo obisk še iz preostalih osnovnih in srednjih šol na našem območju.

Mladi, ki v sklopu tega projekta obišejo knjižnico, prejmejo v dar izvorno slovensko mladinsko leposlovno delo. V tem šolskem letu sedmošolci prejmejo knjigo Damijana Šinigoja Iskranje Eve, dijaki pa Živalsko kmetijo v priredbi Andreja Rozmana – Roze po predlogi Georgea Orwella.

Novost: Zavod Artomatik

Letos je začel delovati Zavod Artomatik, ki združuje mlade umetnike zlasti z glasbenega in literarnega področja pa tudi iz drugih umetniških smeri

Barbara Ferčič

Zavod za kulturno dejavnost, izobraževanje in umetniško izražanje Artomatik je nova pridobitev na Ptuj, ki združuje mlade umetnike iz različnih smeri. »Ptuj je neusahljiv vir mladih umetnikov, ki pa svojih del ne znajo ali pa nimajo priložnosti predstaviti širši javnosti, in naša želja je, da jim pri tem pomagamo,« je v uvodu povedal Matjaž Skaza, eden od ustanoviteljev Zavoda Artomatik; zraven njega so to še Tadej Kampl, Jana Skaza in Matej Vurcer. »Ideja po tovrstni dejavnosti se je porodila pred več kot letom in pol, ko se je Tadej vrnil iz New Yorka, kjer je snemal svojo ploščo, in smo se odločili, da jo izdamo v lastni režiji,« je povedal o začetkih delovanja in rezultat tega je bil album *Life is Good*, »ki smo ga uspešno predstavili na koncertu v nabito polni dvorani ptujskega gledališča«, sledili pa so še koncerti drugod po Sloveniji.

Želijo si prispevati k izboljšanju dostopnosti do kulturnih dobrin, kot je še dejal Skaza in poudaril, da so »popolnoma neprofitno organizirani, financiramo se predvsem s sponzorskimi sredstvi in ves doprinos naših članov je prostovoljen, brez honorarjev in predstavlja naš prosti čas«. Trenutno delujejo predvsem v glasbeni in literarni umetnosti, pri čemer pa so neizbežne povezave tudi z drugimi sferami kulture, kot sta likovna umetnost, tehnologija ipd. »Naša želja je tudi pokazati način, kako se lahko povezuje umetnost s strojnimi inženiringom in najsodobnejšo tehnologijo,« je še povedal Skaza. Ekipi so se tako priključili tudi Jernej Gokovič, Igor Mlač in Aljaž Selinšek, čigar pesniška zbirka *Ljubezen v prastarem mestu* je izšla pred kratkim. »Projekt je finančno podprla tudi Mestna občina Ptuj, za kar se ji na tem mestu iskreno zahvaljujemo,« je poudaril Skaza, ki se s priznanim basistom Tadejem Kamplom v kratkem odpravlja v Berlin. »Tam se dogovarjamo s slovenskim bobnarjem Manuelom Podhostnikom za izdajo njegovega novega albuma *Skyed*. V decembru pa načrtujemo še eno predstavitev knjige v kavarni Pod odrom na Ptuj in koncert projekta *Life is Good* v Vetrinjskem dvorcu v Mariboru.« Ob tem končujejo tudi novi glasbeni projekt *The Space Invaders*, ki bo prav tako dosegljiv na plošči. Spremljate jih lahko tudi na spletni strani <http://artomatik.org>.

Srce Zavoda Artomatik (od leve proti desni): Tadej Kampl, Jana Skaza, Matej Vurcer in Matjaž Skaza

Prelom, do katerega ni prišlo

Ksenija Mrgole

V 93. letu starosti nas je zapustil dr. France Bučar, veliki državnik in intelektualac – borec za samostojno demokratično Slovenijo, snovalec slovenske ustave in prvi predsednik demokratično izvoljene Skupščine Republike Slovenije.

Profesor Bučar je za seboj pustil neprecenljiv opus, iz katerega bi morali črpati, če bi želeli ohraniti temeljne vrednote, na katerih so staroste slovenske politike zasnovale rojstvo naše države. Kot domoljub, demokrat in kritičen mislec se je ukvarjal s temeljnimi vprašanji Slovenije do konca svojih dni. Zadnjo knjigo »Prelom, do katerega ni prišlo« je izdal zgolj nekaj mesecev pred svojo smrtjo. V knjigi prikaže družbeno stvarnost Slovenije, opravi refleksijo stanja v naši državi in opozarja na njeno splošno družbeno-gospodarsko zaostajanje, za katero nihče ne prevzame politične odgovornosti. Kritičen je do politike plenjenja, korupcije, potrošništva, upravljanja podjetij, politične organiziranosti itd. Bučar meni, da bi se Slovenija morala »vrniti v krog razvitih držav«, za kar bo med drugim treba doseči soglasje o nekaterih temeljnih in nedotakljivih vrednotah.

Rekreacija na Ptuju v zreli dobi

Podatki kažejo, da so starejši od 65 let v mnogih pogledih bolj telesno dejavni kot mlajši – Starejši so zelo aktivni tudi na Ptuju in zagotovo dober zgled vsem generacijam

Črtomir Rosič

Sodoben človek je vse bolj zapisan športu in rekreaciji, ki mnogim predstavlja pravi način življenja. Nadvse zanimivi so podatki raziskave Z zdravjem povezan vedenjski slog, ki jo je izvedel IVZ in ki kažejo, da so starejši od 65 let v mnogih pogledih bolj telesno dejavni kot mlajši. Večino dni v tednu so aktivne več kot tri četrtine starejših, delež pa je največji pri hoji. Velika večina starejših namreč hodi večino dni v tednu, podatki pa so primerljivi z evropskim povprečjem. Tudi na Ptuju je precej starejših, ki so športno aktivni v sklopu raznih društev ali samoiniciativno.

Marjeta Moran, ki sodi med aktivnejše, je povedala, da v sklopu kolesarske sekcije DU Ptuj kolesarijo vsak četrtek, organizirano pa jih vodi Ivan Jelen. Skupina se redno udeležuje Europarkovega in Poli maratona, vsako leto pa že tradicionalno kolesarijo v Varaždinu na Špandirfest. Že 10 let se vsak ponedeljek sestaja skupina žensk, ki čez leto prehodi kar nekaj planinskih poti po Halozah in Pohorju, že leta pa gredo po Potrčevi in Slovenjegoriški poti. V zimskem času jim ostanejo pot okoli Ptujkega jezera in poti po bližnjih Slovenskih goricah. Kar nekaj starejših obiskuje Šolo zdravja, ki jo vodi Marija Ga-

bron, dobivajo pa se vsako jutro (razen nedelje) ob 8. uri v Ljudskem vrtu.

Nadvse aktivna je sekcija telovadk DU Budina - Brstje, ki se srečuje že 16 let, vodi pa jo fizioterapevtka Branka Munda. Sestajajo se dvakrat tedensko po eno uro, vadba pa je razgibana in prilagojena starejši populaciji, kar ne pomeni, da je lahka. Delajo vaje za gibljivost, moč in kondicijo hkrati. Vadba poteka v sproščenem okolju ob spremljavi glasbe s kratkimi odmori, ki si jih popestrijo z veliko smeha, vsak pa dela v okviru svojih sposobnosti. Podobna skupina telovadk deluje tudi v Spuhlji, dajejo pa več poudarka hoji in sami kondiciji.

Kot pravi Marjeta Moran, si mnogi želijo fitnesa v naravi, saj je rekreacija v naravi nekaj posebnega in ni povezana z dodatnimi stroški. Branka Munda meni, da bi bilo treba starejše dodatno ozaveščati in informirati. Splošna slika športne aktivnosti starejših na Ptuju je torej pestra, omenjeni pa so le nekateri primeri. Žal so vsem skupne težave v zimskem času, ko prostore ptujskih športnih dvoran večinoma zasedejo klubi in terminov preprosto primanjkuje.

Z mirno roko do uspeha

Do devetdesetih let je na Ptujem delovalo kar več kot dvajset strelskih družin, ki so jih podpirala lokalna podjetja. Tekmovali so s serijskimi zračnimi puškami in MK serijskimi puškami ter pištolami. Začetki strelskega športa na Ptujem segajo v 60. leta

Bronja Habjanič

Sašo Stojak, Majda Raušl, Matija Potočnik in Zlatko Kostanjevec (najboljši tekmovalci kluba, ki nastopajo v 1. A-ligi).

»Po letu 1991, ko smo dobili svojo državo in ko so se začela zapirati podjetja, so strelske družine zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ugašale. Začel se je uvajati standard program, ki pa je bil veliko dražji,« pojasnjuje Zlatko Kostanjevec iz Strelskega kluba Ptuj, ki je bil ustanovljen 1993. Predsednik kluba je Franc Simonič, podpredsednik Aljoša Tovornik, tehnični vodja in glavni trener pa Zlatko Kostanjevec. Sedež imajo v športni dvorani Mladika in štejejo več kot sto članov. V letošnjem tekmovalnem sistemu nastopa od cicibanov do veteranov okrog 40 tekmovalcev, ki trenirajo na desetstevnem strelišču za zračno orožje v Mladiki.

Največji uspeh je Majda Raušl z zračno pištolo dosegla v sezoni 2009/10, ko je postala absolutna zmagovalka v 1. A-ligi. Na mednarodnem nivoju je dosegla več odličnih rezultatov. Sašo Stojak je postal državni prvak z zračno pištolo leta 2012 in 2014.

»Sezona 2014–2015 je bila zelo uspešna, saj smo na vseh nivojih tekmovanj dosegli odlične rezultate. V tekmovanju za Pokal Strelske zveze Slovenije, kjer šteje ekipni seštevek kadetov, mladincev in članov, smo osvojili naslov najboljšega kluba v streljanju z zračno pištolo. Tudi v prihodnje si seveda želimo podobnih uspehov. Želimo si tudi, da bi nam s pomočjo MO Ptuj in Zavoda za šport Ptuj na razpisu Fundacije za šport uspelo pridobiti dolgo pričakovano strelišče, opremljeno z elektronskimi tarčami.«

Preplastitev in prenova atletske steze

V dopoldanskem času tartansko atletske stezo uporabljajo osnovnošolci, popoldne pa klubi in društva ter tekaški rekreativci

Bronja Habjanič

Atletski stadion na Mestnem stadionu na Ptujju je izrednega pomena za Mestno občino Ptuj in širšo regijo, saj na njem trenutno potekajo treningi Atletskega kluba Ptuj z vsemi svojimi selekcijami, kondicijske priprave drugih klubov in društev, športna vzgoja osnovnih in srednjih šol, razna testiranja za športnovzgojne kartone, številni programi rekreativcev, različne športne prireditve in drugo.

Potrebe po kakovostni infrastrukturi

Obstoječa tartanska atletska steza je bila zgrajena leta 2003, življenjska doba uporabljenih materialov pa je približno 10 let. Prav tako je treba poudariti, da je Atletska zveza Slovenije AK Ptuj v zadnjih letih zaradi stanja atletske steze le pogojno izdajala licenco za organizacijo atletskih tekmovanj na državni ravni. S prenovo tartanske prevleke bomo v največji meri pridobili kakovostnejšo športno infrastrukturo, predvsem za športno panogo atletiko. V dopoldanskem času tartansko atletske stezo uporabljajo osnovnošolci za potrebe športne vzgoje, v popoldanskem času pa je atletska steza namenjena klubom in društvom ter predvsem tudi številnim športnim rekreativcem na področju teka. Z omenjeno naložbo bo atletska steza pridobila predvsem kakovost, posledično bodo lahko kakovostnejši tudi sami programi, ki se izvajajo na njej.

Nova podoba do konca novembra

Vrednost investicijskega projekta je bila ocenjena na 62.300 evrov brez DDV oz. 76.006 evrov z DDV. Vira financiranja sta Mestna občina Ptuj in Fundacija za šport. Na javnem razpisu za izvedbo projekta je bil izbran najcenejši ponudnik. Dela so se izvajala in bila končana v novembru.

Branku Brumnu državno odlikovanje – medalja za zasluge

Za dvajset let zavzetega uveljavljanja slovenske etnografske dediščine in uspešnega vodenja Kurentovanja je Branko Brumen 23. oktobra iz rok predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja prejel državno odlikovanje – medaljo za zasluge.

Rado Škrjanec

Ob prejetju odlikovanja je dejal, da sprejema medaljo s ponosom in častjo v želji in veri, da jo deli z vsemi tistimi, ki so zaslužni, da je prireditev Kurentovanje v minulega pol stoletja zaznamovala mesto Ptuj in Slovenijo, da si danes brez nje njune identitete ne moremo predstavljati.

V karnevalske vode je zašel, tako kot večina Ptujčanov in okoličanov, z maskiranjem že v mladih letih. »Zdaj kurentove oprave iz zdravstvenih razlogov žal ne morem več odeti, nosim pa kurenta v sebi. Po protokolu FECC (Evropska federacija karnevalskih mest) moram biti v času karnevalov pretežno v uradni "uniformi" ali fraku s FECC kapo, z veseljem pa se na sobotnem pustnem mestnem korzu odenem v opravo gospodov Ptujskih ali častnega rimskega senatorja.«

Leta 1991 je kot predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Ptuj gostil predsednika FECC Henrija van den Kroona in včlanil Občino Ptuj s Kurentovanjem v to največjo evropsko in globalno karnevalsko organizacijo. Pod Brumnovim vodstvom se je Kurentovanje razvilo v enega osrednjih etnoloških festivalov v Evropi, ki obsega več kot 100 prireditev javnega pomena, tako da so dnevi in noči pred Kurentovanjem in med njim zanj izjemno naporni. Z ekipo skrbi za organizacijo, logistiko, protokole, marketing, predstavljanje prireditev ter se posveti nastopajočim in visokim gostom iz Slovenije in tujine.

Med letoma 1991 in 2012 je bil predsednik FECC Slovenija in član mednarodnega predsedstva organizacije, zadnja tri leta pa je evropski podpredsednik, zadolžen za osrednjo in JV Evropo. V teh letih je v združenje karnevalskih mest pritegnil še karnevale iz drugih slovenskih mest in organiziral izmenjavo etnografskih in karnevalskih skupin iz več kot dvajsetih držav in s štirih celin.

Zavzema se tudi za vpis kurentovih obhodov v Unescov register nesnovne/žive kulturne dediščine preko novoustanovljene Zveze društev kurentov.

Božična razstava jaslic v Minoritskem samostanu

Turistično društvo Ptuj letos zaključuje niz velikonočnih in božičnih razstav. Za zadnjo, deseto razstavo je društvo letos povabilo k sodelovanju člane Društva ljubiteljev jaslic, ki obstaja že 14 let in je vanj včlanjenih okrog 400 članov iz vse Slovenije. Razstava bo postavljena pred refektorijem v prvem nadstropju Minoritskega samostana, razstavljenih pa bo okrog 38 ali več najrazličnejših jaslic; od tega bodo razstavljali tudi predvideno štirje razstavljalci s Ptuja in iz okolice. **Odpertje razstave bo 4. decembra 2015 ob 17. uri.** Polepšajte si praznično vzdušje, zato prisrčno vabljeni na odprtje in ogled razstave.

Pravilno oranje in prehod na cestišče

Medobčinska inšpekcija Skupne občinske uprave občin v Spodnjem Podravju opozarja in svetuje

Mag. Olga Fekonja

V jesenskih mesecih se ponovno začnejo večja poljedelska opravila. Z namenom ozaveščanja in preventivnega ukrepanja predstavljamo kršitve zakonskih določb, posledice takega ravnanja in pravilen pristop k temu opravilu. Zaradi neupoštevanja pravih odmikov prihaja pri oranju kmetijskih površin do poškodb spodnjega nosilnega ustroja ceste. Posledice oranja preblizu bankine ali celo v cestišče so razpokanost asfalta, posedki robu prometnega pasu, spreminja se trdnost bankin in s tem tudi stabilnost samih cest, kar precej skrajšuje življenjsko dobo cest.

Poleg tega pa prihaja tudi do onesnaženja cestišča z nanosom

blata in zemlje. Voznik delovnega stroja je dolžan, preden se vključi na javno cesto, pnevmatike očistiti blata, zemlje in drugih snovi ter tako očiščen zapeljati na javno cesto. Zakon o cestah določa, da je na cestišče javne ceste prepovedano nanašati blato ali jo kako drugače onesnaževati. Za omenjeni prekršek je predpisana globa (za posameznika 1000 evrov, pravno osebo 4000 evrov in za odgovorno osebo 1000 evrov).

V primeru, da kmetijskih del ni mogoče izvesti tako, da ne bi ovirali in ogrožali prometa, poškodovali ceste ali povečali stroškov njenega vzdrževanja, Zakon o cestah dopušča možnost, da izvajalec del pred začetkom izvajanja del upravljavca cest zaprosi za soglasje, s katerim se določijo pogoji in po potrebi začasna označitev ovire z začasno prometno signalizacijo.

Svetla točka: Kavarna Bodi

Kavarna Bodi ni zgolj pub z najboljšo ponudbo raznovrstnega piva daleč naokrog, temveč predvsem prijeten prostor za druženje in izmenjavo kreativnih idej. Vrata je odprla pred dobrima dvema letoma. Čeprav je nastala nepričakovano, kot je povedal vodja Marko Kolarič, je danes po izboru obiskovalcev druga največja zanimivost na Ptujju!

Barbara Ferčič

»Kavarna Bodi je nastala z idejo prijetelega prostorčka, kjer se družijo sr(e)čni ljudje in tisti, ki bi to radi postali, z željo razširitve gostinske ponudbe na Ptujju in v regiji ter dviga kulture pijač in kakovostne zabave pa tudi z nujno prispevati k obudvi mestnega jedra in širitvi kulturnega programa,« je o simpatičnem pubu, ki je veliko več kot samo to, povedal vodja Marko Kolarič, ki skupaj z Ilenio iz Neaplja skrbi tako za gostinski kot kulturni del. Lokal je vrata odprl pred dobrima dvema letoma, in kot je izpostavil Kolarič, so v tem času močno razširili ponudbo piv. Ta že presega številko 100 in so gotovo paradni konj Bodija. »Po glasovanju na spletnem portalu Pivopis. si smo dosegli 1. mesto med najboljšimi bari v kategoriji zunaj Ljubljane,« je

še izpostavil. Doslej so organizirali tudi že več kot 100 dogodkov, od blues, rock in jazz koncertov do stand up večerov z znanimi imeni pa tudi predavanj o pivu in degustacij s hrano, zabavnih »olimpijad« in animacijskih večerov, likovnih razstav, ustvarjalnic za otroke itd. Enuziazem ekipe so prepoznali tudi obiskovalci, ki se redno vračajo, z glasovanjem na Tripadvisor.com, največji spletni potniški platformi, pa je Kavarna Bodi

prišla tudi na 2. mesto med zanimivostmi na Ptujju. Tudi decembra nadaljujejo pestro dogajanje, od obiska treh dobrih mož za najmlajše, pripravljajo tudi animacijski večer z zabavnimi igrami in akustični koncert blues skupine iz Varaždina. Januarja prihodnje leto začnejo tudi novo sezono stand up večerov, razstav in animacij. Ves program je oz. še bo na voljo na njihovi Facebookovi strani www.facebook.com/kavarna.bodi.

Izpostavljam
v novembru in
decembru

**KDO JE NAPRAVIL VIDKU
SRAJČICO,**
6. 12. ob 11. uri Ptujski grad

**20-LETNICA USTANOVITVE
GLEDALIŠČA,**
4. 12. ob 19.30 MGP

VENI VIDI VINO MLADO
petek, 11. 12., od 17. do 20.
ure, Q-center Ptuj

NAPOVEDNIK DOGODKOV

PRIREDITVE, KULTURA IN IZOBRAŽEVANJE

SOBOTA, 28. 11.

Jazz v Cid-u, vokalna glasbena delavnica z Lelo Kaplowitz, Glasbena šola Karola Pahorja Ptuj, 11.00–14.00; Jam Session z Lelo Kaplowitz in udeleženci vokalnega seminarja, CID Ptuj ob 21.00

TOREK, 1. 12.

Ptujska pravljica (Skupaj prižgimo praznične luči v mestu), Mestni trg ob 17.00; Sam svoj mojster: Praznična peka, ustvarjalna delavnica, CID Ptuj ob 16.00

SREDA, 2. 12.

Modni bazar in 36. dan šole, OŠ Olge Meglič ob 18.00

ČETRTEK, 3. 12.

Ta veseli dan kulture 2015, Pogled v konservatorsko-restavratorske delavnice, Stari zapori (ob 12.00 in 17.00), Ptujski grad (9.00–17.00); Božično-novoletna prireditve za učence in starše, Osnovna šola Breg ob 17.00; Pravljica z jogo, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj ob 17.00; Arhivi – zakladnice spomina, predstavitev knjige in odprtje razstave, Zgodovinski arhiv Ptuj ob 17.00 (do januarja 2016); Zaključek Bralne značke za odrasle 2015, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj ob 19.00; Nastop učencev Glasbene šole Karola Pahorja Ptuj, koncertna dvorana glasbene šole ob 19.00

PETEK, 4. 12.

Šport invalidov, odprtje likovne razstave, CID Ptuj ob 16.00; Odprtje razstave vseslovenskih jaslic, Minoritski samostan Ptuj ob 17.00; Dobrodnelna dražba eko kreacij, Soroptimist Ptuj, Dom kulture Muzikafe ob 18.00

NEDELJA, 6. 12.

Kdo je napravil Vidku srajčico, lutkovna predstava, Ptujski grad ob 11.00

KINO

SREDA, 2. 12.

Poletje s Sangaile, gostovanje 31. festivala LGBT-filma, Mestni kino Ptuj ob 14.40

ČETRTEK, 3. 12.

Naz in Malik, gostovanje 31. festivala LGBT-filma, Mestni kino Ptuj ob 14.40

SOBOTA, 12. 12.

Maček Muri in muca Maca, Kino vrtiček, Mestni kino Ptuj ob 10.00 (razprodano)

PONEDELJEK, 21. 12.

Noč kratkih filmov, produkcija kratkih filmov, Mestni kino Ptuj

GLEDALIŠČE

PETEK, 27. 11.

Pašjon, ob 19.30 za abonmaja Tespis in Orfej ter izven

TOREK, 1. 12.

Veliki pok, ob 9.30 in 10.50 za šole in izven

PETEK, 4. 12.

20-letnica ustanovitve gledališča, odprtje razstave in pogovor z ustvarjalci, ob 19.30 za izven

SOBOTA, 5. 12.

Zvezdica Zaspanka, ob 10.00 za abonma Kresnička in izven, ob 11.30 za abonma Zvezdica in izven; Gajaš, arestant ob 17.00 za izven

TOREK, 8. 12.

Pravljico srce, ob 9.30 za šole in izven

TOREK, 15. 12.

Vsakih sedem valov, ob 19.30 za abonmaja Tespis in Orfej ter izven

SREDA, 16. 12.

Vsakih sedem valov, ob 19.30 za izven

PRIREDITVE, KULTURA IN IZOBRAŽEVANJE

PONEDELJEK, 7. 12.

Publicistična dejavnost knjižnice 2005–2015, razstava, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj (do januarja 2016)

TOREK, 8. 12.

Igralna urica s knjigo (otroci od 5. do 9. leta), Knjižnica Ivana Potrča Ptuj ob 17.00

ČETRTEK, 10. 12.

Skupni nastop učencev Glasbene šole Karola Pahorja Ptuj, koncertna dvorana glasbene šole ob 19.00

PETEK, 11. 12.

Veni vidi vino mlado, promocija kulture uživanja vin in predstavitev mladih vin Štajerske, Q-center Ptuj, 17.00–20.00; Pravljica z jogo, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, pravljlična sobica ob 17.00; Ptujška pravljica, kulturno-zabavna prireditev s ponudbo domače in umetne obrti ter darilnega programa, Mestni trg, 17.00–18.30

PETEK, 18. 12.

Ptujška pravljica, kulturno-zabavna prireditev s ponudbo domače in umetne obrti, Mestni trg, 17.00–18.30; Predstavitve nove plošče skupine Panda, Dom kulture Muzikafe ob 20.00

SOBOTA, 19. 12.

Božično-novoletni koncert MoPZ Rogoznica, Dom krajanov Rogoznica ob 16.00; Božiček pleše, produkcija Plesnega centra Mambo, Osnovna šola Ljudski vrt ob 17.00

NEDELJA, 20. 12.

Palčkova ustvarjalna delavnica s presenečenji, Društvo ZA Ptuj, Fürstova hiša, 16.00–18.30; Božični koncert, koncert CID-ovih mladih glasbenikov, CID Ptuj ob 16.00

PONEDELJEK, 21. 12.

Ptujška pravljica, kulturno-zabavna prireditev s ponudbo domače in umetne obrti, Mestni trg, 17.00–18.30

TOREK, 22. 12.

Ptujška pravljica, kulturno-zabavna prireditev s ponudbo domače in umetne obrti, Mestni trg, 17.00–18.30

SREDA, 23. 12.

Ptujška pravljica, kulturno-zabavna prireditev s ponudbo domače in umetne obrti, Mestni trg, 17.00–18.30

SOBOTA, 26. 12.

Božično-novoletni tek, Bar Maraton, 15.00

GLEDALIŠČE

PETEK, 18. 12.

Živci, zabavna glasbeno-kabaretna predstava, ob 19.30 za izven

SOBOTA, 19. 12.

Žabji kralj (Nagajivi Veseli december), MGP in Društvo prijateljev mladine Ptuj, ob 15.00 in 17.00 za izven

NEDELJA, 20. 12.

Pepelka (Nagajivi Veseli december), MGP in Društvo prijateljev mladine Ptuj, ob 15.00 in 17.00 za izven

PONEDELJEK, 21. 12.

Matjaž Javšnik v komediji Striptiz, ob 19.30 za izven

TOREK, 22. 12.

Rdeča kapica, ob 9.30 in 10.45 za šole in izven

SREDA, 23. 12.

iLutka, romantična komedija, ob 19.30 za izven

ČETRTEK, 24. 12.

Mahmud, ob 9.30 za šole in izven

ŠPORT

NEDELJA, 29. 11.

Ptuj : Rogaška Slatina, košarkarska tekma pionirjev (U-15), Športna dvorana Gimnazije Ptuj ob 12.00; Ptuj : Vojnik, košarkarska tekma mladincev (U-19), Športna dvorana Gimnazije Ptuj ob 17.00

SOBOTA, 5. 12.

RK Drava Ptuj : RD Alples Železniki, roketna tekma 1. B-lige, Osnovna šola Ljudski vrt ob 19.00

NEDELJA, 6. 12.

Ptuj : Kranj, košarkarska tekma mladincev (U-19), Športna dvorana Gimnazije Ptuj ob 17.00

SOBOTA, 12. 12.

RK Drava Ptuj : RK Brežice, roketna tekma 1. B-lige, Osnovna šola Ljudski vrt ob 19.00

NEDELJA, 13. 12.

Ptuj : Borut Besedič - Čiro, košarkarska tekma pionirjev (U-15), Športna dvorana Gimnazije Ptuj ob 10.00

Ptuj : Ilirija Ljubljana, košarkarska tekma mladincev (U-19), Športna dvorana Gimnazije Ptuj ob 17.00

Popolnejši seznam dogodkov najdete na spletnem portalu www.discoverptuj.eu, kjer je v rubriki Prireditve dogodka Ptuj na voljo tudi obrazec za vpis dogodkov. Direktna povezava na obrazec je <http://discoverptuj.eu/prireditve-dogodki-ptuj/vpis-dogodkov/>.

Boris Voglar

O AVTORJU

Boris Voglar je cenjen in vedno bolj iskani fotograf, umetnik in pisec. Je zvest kronist družbeno-kulturnega dogajanja na Ptuj in po Sloveniji.

Vsi drugačni, vsi enakopravni?

V času globalizacije smo si ljudje na zemeljski obli vedno bliže. Soočamo se z novimi in neznanimi svetovi, oddaljenimi kulturami, izgubljenimi in pozabljenimi civilizacijami. Naš mali in znani varni svet navidezno izginja. Zdi se, kot da vdira vanj nekaj tujega. A vprašanje je, ali nas to neznano in do sedaj oddaljeno resnično ogroža. Strah, ki se pojavlja, je prazen strah pred neznanim. To ostaja neznanka le, dokler se ne soočimo z njim in ga ne spoznamo, se z njim zbližamo. Potem postane domače. Sprejemljivo. Naredimo ga za svojega.

Zdi se, kot da imamo konstanten problem s sprejemanjem tega, kar odstopa od povprečja, kar štrli iz vrste. Tako v pozitivnem kot v negativnem. Dejstvo pa je, da so nadpovprečni in drugačni vedno izstopali in pri tistih, ki odklanjajo drugačno in nenavadno, vzbujali strah in sovraštvo. S takšnim odklanjanjem si sami ustvarjamo ovire na poti do boljšega življenja.

Stoletja živimo v prostoru prepletanja kultur, običajev, znanja, jezikov, dobrin in ne nazadnje tudi kulinarike. Vse to nas tudi bogati. Nam odpira oči za stvari, ki jih ne poznamo. Ni nujno, da je to slabo. Spomnimo se, da so mnoge stvari, ki so danes samoumeven del našega vsakdanjika, prispele v naš svet od zelo daleč. Če le pomislimo na papir, ki je prispel iz Kitajske, ali na števila, ki so arabskega izvora, ali na krompir, ki je po preselitvi z nove celine rešil pred lakoto marsikatero družino. To so banalni primeri, ki so neposredno pred očmi. Takšnih je ogromno. Povsod po svetu.

Ob manjšanju razdalj postajamo multikulturna družba. Različnost je vrednota. Kako dolgočasno bi bilo, če bi bili vsi enaki. Sprejemanje drugačnosti je nuja. Tudi toleranca je vrednota, seveda pa je toleranca do netolerantnih nesmiselna.

Logično je za sprejetje drugačnosti potrebna tudi odprta glava, nekaj malega napora, da se izognemo vsakdanji ponavljajoči se rutini, ko se življenje ne odvija iz dneva v dan po istih tirnicah. Zdaj se znajdemo v restavraciji s Kitajci, ki nam postrežejo s svojimi jedmi, ob drugi priložnosti nam kruh prodaja prijazna gospa, ki se ji že po naglasu sliši, da izvira od nekod z juga. Slovenija je bila, kot to pogosto ugotavljamo, na prepihu, kar je v naš prostor vneslo marsikatero prvino oddaljenih narodov. Preplet različnih barv in ras je tukaj nadvse zanimiv. Gradnja kitajskega zidu je absurd. Ali še vedno nismo preživeli takšnih zgrešenih nazorov?

Tehnologija je v času od razsvetljenstva ali če gledamo malo širše od renesanse naprej napredovala eksponencialno. Medtem ko se pa zdi, da so dosežki humanistične misli, duhovni razvoj in zavest človeštva ostali na isti stopnji. Še slabše. Nazadovali smo. Z napredkom tehnologije je napredovala tudi tehnologija smrti in uničevanja. Kje je tu človekoljubje? Listina o človekovih pravicah navaja med drugimi pravico do življenja in prepoved diskriminacije, če omenimo le dve izmed zelo osnovnih. A kljub več kot pol stoletja obstoja pravne manifestacije te konvencije se zdi njena realizacija kot oddaljene in nedosegljive sanje.

NA OBMOČJU OBČIN UE PTUJ NI VEČ NEZAVAROVANIH ŽELEZNIŠKIH PREHODOV

V okviru največjega infrastrukturnega projekta na področju železnic zaključujejo aktivnosti na območju občin Upravne enote Ptuj

V okviru projekta Rekonstrukcija, elektrifikacija in nadgradnja železniške proge Pragersko-Hodoš za hitrosti do 160 km/h; Modernizacija nivojskih prehodov in izvedba podhodov na železniških postajah se izvaja vrsto ukrepov, ki bodo znatno prispevali k razvoju železniške infrastrukture. S projektom bodo doseženi strateški cilji razvoja železniške infrastrukture Republike Slovenije, ki strmiyo k izboljšanju prometne varnosti, spodbujajo nacionalni gospodarski razvoj, zmanjšujejo negativne vplive na okolje in zagotavljajo ustrezno železniško povezavo s širšim evropskim prostorom. Investitor projekta je Ministrstvo RS za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo, vrednost projekta pa znaša 465,5 mio €. Finančni prispevek Kohezijskega sklada Evropske unije znaša 231,1 mio €.

Na območju občin Upravne enote Ptuj poteka v okviru projekta Rekonstrukcija, elektrifikacija in nadgradnja železniške proge Pragersko-Hodoš za hitrosti do 160 km/h; Modernizacija nivojskih prehodov in izvedba podhodov na železniških postajah več aktivnosti, ki so v zaključnih fazah.

Najpomembnejša pridobitev za prebivalce Mestne občine Ptuj je zagotovo na novo urejen podhod za pešce in kolesarje pri železniški postaji Ptuj in rekonstrukcija postaje Ptuj, ki zagotavlja večjo varnost in lažjo dostopnost do železniške postaje. Podhod je namenjen pešcem in kolesarjem v postajnem območju in nadomešča nivojski prehod. Ob strani podhoda se nahaja tudi dvigalo za funkcionalno ovirane osebe.

Prebivalci so prav zagotovo opazili tudi gradnjo protihrupnih ograj, ki so jih namestili ob vstopu na postajo in na nekaterih odsekih ob železniški progi, na primer na Zagrebški ulici, ob Natašini poti, na Špindlerjevi ulici in povsod tam, kjer se nahajajo strnjena naselja,

ki so izpostavljena višji ravni hrupa zaradi železniškega prometa. Gre za ukrep, ki služi preprečevanju prekomernih vplivov na okolje. Z njimi so na območju železniške proge Pragersko-Hodoš zaščitili vsa preobremenjena območja ter stavbe, skupno v dolžini 13,5 kilometra. Za zagotovitev ustrezne zaščite pred hrupom so izvedli tudi pasivno protihrupno zaščito 166 stavb. Najučinkovitejši ukrep zmanjševanja hrupa pa predstavlja elektrifikacija 109 km odseka železniške proge in s tem postopna zamenjava dizelske vleke z elektro vleko. Zmogljivejša elektro vleka namreč omogoča večjo obremenitev vlakov. Obenem pa se bo močno zmanjšala raven hrupa, ki je vrsto let motil okoliške prebivalce.

V okviru projekta je potekala modernizacija proge, med katero se uvršča tudi urejanje vseh križanj cest z železnico. Tako so na železniškem odseku Pragersko-Hodoš uredili kar 78 prehodov. 32 nivojskih prehodov so ukinili, 27 nivojskih prehodov so modernizirali oz. uredili zavarovanja z avtomatsko napravo za zavarovanje, 19 prehodov so uredili izvennivojsko, od tega 12 podvozov, 2 podhoda za pešce in kolesarje ter 5 nadvozov. Na tem odseku tako po celotnem območju ni več nezavarovanih prehodov, ki bi bili zavarovani le z andrejevim križem. Na območju občin Upravne enote Ptuj so uredili podvoz na lokalni cesti v Stražgonjci, podvoz Jablane, podvoz in postajališče v Cirkovcah, podvoz v Strnišču, nadvoz državne ceste v Zgornji Hajdini, nadvoz regionalne ceste in podvoz lokalne ceste v Dornavi ter nadvoz državne ceste v Moškanjcih. Obstoječe železniške prehode so zavarovali z zapornicami ali polzapornicami. Ti ukrepi povečujejo varnost ob železniških prehodih in zagotavljajo druge prometno-tehnoološke učinke, kot so dvig hitrosti vlakov, pretočnost cestnega prometa, skrajšanje časa potovanja in nenazadnje izboljšanje kakovosti storitev železniškega prometa.

Foto: Nadvoz Dornava

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
sklepih učeb

FOTO NA PLATNO -25%
(velja do 31.12.2015)

WWW.LANGERHOLC.SI

PREŠERNOVA 2, PTUJ 02/773-16-71 INFO@LANGERHOLC.SI

Predstavite SVOJO DEJAVNOST!

PTUJČAN

Ptujčana mesečno prebirajo v 9200 gospodinjstvih.

Info: Agencija Lotos | 041 283 694 | 02 741 71 20 | lotos.ptuj@siol.net

lipbled
Pesem gozda v vašem domu!
www.lip-bled.si

TREND 105 1.368 €/kos
TREND 110 1.391 €/kos
TREND 115 1.310 €/kos
TREND 180 1.263 €/kos

akcijska
TREND
vhodna vrata

ROLES Klemen Ropič s.p.,
Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj
E. poslovalnica.ptuj@lip-bled.si
T. 031 - 346 814

skupinska vadba
osebno trenerstvo
mehanska limfna drenaža
delavnice za osebno in duhovno rast

DOBRODOŠLI V CENTRU BODYLIFE
kjer vam na enem mestu zagotovimo
celestno obravnavo telesa in duha

individualno vodena vadba
anticezulitni programi
pedikura, manikura
masaže

bodylife
VRATA ZDRAVJA

Kupon za 10% popust

Rajšpova ulica 15
2250 Ptuj
051 60 60 52
www.bodylife.si

Vini mlado

petek,
11. 12. 2015
Od 17.00 do 20.00
v Qcentru na Ptuju.

Vabljeni!
Welcome!
Willkommen!

VSTOPNINA!

VSTOPNICE V PREDPRODAJI: ŠTUDENTJE 8€ (10€ V REDNI PRODAJI), ODRASLI 10€ (12€ V REDNI PRODAJI). PRODAJNA MESTA VSTOPNIC IN INFORMACIJE: KGZS ZAVOD PTUJ - DRUŠTVO PODEŽELSKA MLADINE SPODNJE PODRAVJE - VINOTEKA PTUJSKE KLETI - BLAGAJNA RADIA TEDNIK PTUJ

TERME PTUJ

SAVA HOTELS & RESORTS

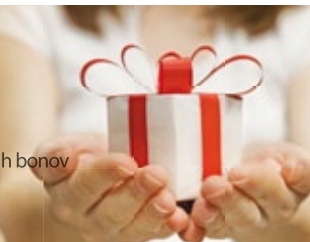
Darilni boni

Razveselite svoje najbližje z

- dragocenimi trenutki sprostitve
- nepozabnimi doživetji
- drobnimi sladkimi pozornostmi
- Izberite popolna darila v obliki darilnih bonov

Vse ponudbe in rezervacije:

☎ 02/7494 150 ✉ wellness@terme-ptuj.si

Medico-wellness Valens Augusta

- Samoplačniški ortopedski pregledi priznanih ortopedov
- NOVO - ročna limfna drenaža (20 in 40 min) v decembru -20% ugodneje

Dodatne informacije in naročanje:

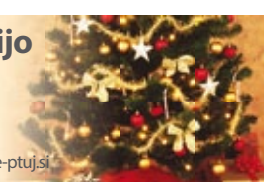
☎ 02/7494 150 ✉ wellness@terme-ptuj.si

Božično rajanje z animacijo za najmlajše

Sobota, 26.12.2015, s pričetkom ob 17.00 uri. VSTOP PROST.

Informacije: ☎ 02/7494 506 ✉ hotel.primus@terme-ptuj.si

12. sezona Primusovih vinskih zgodb

4.12. ob 20.00 Mehurčki v kozarcu, penine iz Ptujске kleti, kleti Radgonske gorice, Hiše vina Doppler Vstopnica za vinsko-kulinarčni večer (strezena večerja ob spremljavi izbranih vin) 25 €/osebo

Možnost nakupa vinskega abonmaja 120 €/osebo
Rezervacija omizja: 02/7494 506.

Petkove ugodnosti v bazenih Termalnega Parka do 24.12.2015:

Petek je dan za družine
Ob nakupu 2 celodnevni odraslih vstopnic za kopanje se do 3 otroci kopajo brezplačno.

Vsak petek do 4.3.2016, 20.00 – 24.00
NOČNO KOPANJE V TERMALNEM PARKU
odrasli: 6 €/osebo,
otroci (5-15 let): 5,50 €/osebo

Plesno silvestrovanje z živo glasbo v Klubu Gemina XIII

Četrtek, 31.12.2015, s pričetkom ob 20.00 uri.
Vstopnica z vključeno večerjo: 60,00 €/osebo

✉ hotel.primus@terme-ptuj.si ☎ 02/7494 506

Termalni Park:

-30%

popusta na celodnevno vstopnico od ponedeljka do četrтка. Ne velja za nakup darilnih bonov in se z drugimi popusti izključuje. Kupon velja za 1 vstopnico. Kupon je veljaven od 2.11.2015 do 31.01.2016.

Terme Ptuj
Pot v toplice 9
2251 Ptuj

Grand Hotel Primus:

30%

popusta za celodnevno vstopnico za kopanje. Ne velja za nakup darilnih bonov in se z drugimi popusti izključuje. Kupon velja za 2 osebi ob enkratnem koriščenju. Kupon je veljaven 31.01.2016.

Terme Ptuj
Pot v toplice 9
2251 Ptuj

Wellness:

-5€

popusta ob nakupu wellness storitev nad 20 EUR. Ne velja za nakup darilnih bonov in se z drugimi popusti izključuje. Kupon velja za 1 storitev. Kupon je veljaven do 31.01.2016.

Terme Ptuj
Pot v toplice 9
2251 Ptuj

Hotelska restavracija

10%

popusta ob nakupu cele torte iz slaščičarne Grand Hotela Primus. Ne velja za nakup darilnih bonov in se z drugimi popusti izključuje. Kupon lahko vnovično ob nakupu 1 cele torte (minimum 8 kosov). Kupon je veljaven do 31.01.2016.

Terme Ptuj
Pot v toplice 9
2251 Ptuj